

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

LETO VII.

ŠTEVILKA 57

NOVEMBER 1979

ZVEZA KOMUNISTOV
AKCIJI

ZA TITOVO POBUDO

Proslave in prireditve v počastitev dneva republike

- 23. novembra ob 15.30 — odkritje spominskega obeležja »Stalne javke TV-17 okrožnih in rajonskih aktivistov OF Vrhnika« pri hiši pokojne aktivistke Jerina Neže-Sove na Vrhniki, Partizanski klanec št. 19
- 23. novembra ob 15. uri — »Tek republike« po ulicah Vrhnike
- 24. novembra ob 18. uri — otvoritev razstave Božidarja Grabnarja v razstavnici galeriji v novem večnamenskem objektu
- 26. novembra ob 17. uri — Cankarjeva knjižnica predstavlja novo knjigo pisatelja karla Grabeljške »Kuharji«
- 26. novembra ob 19. uri — osrednja občinska razstava v domu Ivana Cankarja
- 27. novembra ob 12. uri — pionirska konferenca in združenje pionirskih odredov v Pionirski odred »Janez Mrak« v osnovni šoli Janeza Mraka
- 27. november ob 17. uri — športni nastop pionirjev v telovadnici osnovne šole Ivana Cankarja

Za boljše delovanje delegacij in delegatov

V obdobju po sprejetju ustave se je uveljavil delegatski sistem kot poglavitni mehanizem delavskega razreda ter vseh delovnih ljudi in občanov za uresničevanje oblasti in uveljavljanje drugih družbenih zadev na temelju samoupravljanja. Tudi občinska skupščina se je pri tem pričela uveljavljati, kot organ družbenega samoupravljanja, ki na podlagi samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja postaja vse bolj odločujoč dejavnik nadaljnjega razvoja samoupravnih odnosov in poglobljanja socialistične samoupravne demokracije. Delovanje delegatskega sistema se odraža v delovanju delegacij, temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti — temeljnih in drugih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti ter krajevnih skupnosti, bazira pa na pluralizmu konkretnih samoupravnih interesov delovnih ljudi in občanov na vseh področjih družbenega življenja.

Delegacije in delegati imajo pravico in dolžnost, da spremljajo in ugotavljajo pobude, mnenja in pripombe, ki jih izražajo delovni ljudje in občani v KS, OZDS ter drugih organizacijah in skupnostih in s tem v zvezi sodelujejo s samoupravnimi organi v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela ter z družbenopolitičnimi organizacijami. Pri določanju svojih stališč za delo delegatov v skupščini izhaja delegacija iz smernic in interesov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih oz. organizacij združenega dela, pri tem pa se dogovarja z drugimi delegacijami in seveda upošteva splošne družbene interese in potrebe. Delegati se o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, samostojno opredeljujejo in glasujejo, zato pa so dolžni o svojem delu obveščati delegacijo ter temeljno samoupravno organizacijo oz. skupnost, ki jih je izvolila.

Da bi zbrali čimveč informacij o delu posameznih delegacij tako za zbor občinske skupščine kot za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, je bila izvedena anketa med vodji delegacij o problematiki in načinu dela delegacij, smo razpravljali na obiskih, ki jih je organizirala OK SZDL in končno so bili po sklepu predsedstva OK SZDL in občinske skupščine v času od 5. do 14. novembra organizirani posveti o delovanju delegacij. Na te posvete, ki so bili organizirani v treh delih, in sicer za območje KS Vrhnika in Verd, za območje KS Borovnica in za območje vseh ostalih KS, so bili poleg vodij delegacij za zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela, ter vodij delegacij za skupščine SIS vabljene tudi predsedniki svetov KS, predsedniki krajevnih konferenc SZDL, sekretarji OOKZ, predsedniki delavskih svetov in predsedniki osnovnih organizacij, torej predstavniki vseh tistih organov in organizacij, ki naj bi sodelovali v procesu oblikovanja delegatskih pobud in odločitev.

Na teh posvetih, ki pa se jih je, žal, udeležilo le okrog 30 odstotkov vabljenih — najslabša udeležba je bila v Borovnici — smo izmenjali nekatere izkušnje pri delu delegacij in opozorili na pomanjkljivosti in težave, ki so vzrok, da v marsikateri sredini delegacije ne delujejo tako kot bi bilo potrebno, da bi v delu skupščin lahko prišli do izraza resnični interesi najširšega kroga delovnih ljudi in občanov.

Kot pripomoček za nemoteno delo delegacij in delegatov je bil navzočim na posvetih posredovan delovni osnutek poslovnika o delu delegacij, ki je bil prirejen tako, da bi ga kot osnovo za izdelavo svojega poslovnika lahko uporabile vse delegacije tako za zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela kot tudi posebne splošne in združene delegacije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Glede na sorazmerno slabo udeležbo bo delovni osnutek poslovnika dopolnjen z nekaterimi predlogi, danimi v razpravi in ponovno posredovani vsem delegacijam.

Ugotovitve in stališča in pripombe, izražene ob priliki obiskov v KS in na posvetih, bodo služile kot osnova za izdelavo analize o delovanju delegatskega sistema v naši občini na podlagi katerega bomo po obravnavi v družbenopolitičnih organizacijah in zbiorih občinske skupščine sprejeli stališča in sklepe za nadaljnje delovanje delegacij.

M. J.

Dejavnost in akcijska usmeritev Zveze komunistov v občini Vrhnika je izredno široko zastavljena. Na 8. seji občinske konference ZK, 24. oktobra, so razpravljali o uresničevanju akcijskega programa delovanja zveze komunistov v občini ter o nalogah pri pripravi na volitve sekretarjev in sekretariatov osnovnih organizacij ZK.

Tako je sedaj v vseh osnovnih organizacijah v zaključni fazi izvajanja volilnih konferenc. Pretekli sta namreč dve leti, zato vse osnovne organizacije ZK analizirajo svoje dveletno delo ter ocenjujejo svoje programe, ki so jih sprejeli spomladi, in njihovo realizacijo. Aktivno pa so se vključili tudi v priprave na 6. sejo CK ZKS, ki bo opredelila naloge ZKS v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja in govorila bo o ustreznosti organiziranosti komunistov ter o pobudi tovariša Tita za kolektivno delo in odgovornost v ZK in v celotnem političnem sistemu in političnem življenju. To je jamstvo za hitrejši in uspešnejši nadaljnji razvoj.

Ena od pomembnih akcij Zveze komunistov je aktivnost pri obravnavanju rezultatov gospodarjenja za letošnje leto in pri pripravi planov za leto 1980. Ta akcija, ki jo vodijo skupaj s sindikati, je zelo pomembna, saj bo le popolna in usklajena aktivnost vseh dejavnikov dobra osnova za odločanje delavcev o ustvarjenem dohodku in gospodarjenju. V okviru te akcije teče tudi razprava o uresničevanju stališč sindikata o dograjevanju sistema delitve po delu ter o nalogah pri pripravi novih srednjeročnih planov za obdobje 1981—1985.

Očitno ni logično, da je bilo potrebno postaviti naloge in odgovornosti zveze komunistov pri uveljavljanju družbenoekonomskih odnosov, krepitvi položaja delavca v družbeni reprodukciji in izvajanje sprejetih planov razvoja na prvo mesto. Komunisti se bodo morali posvetiti in se bolj povezati za dobro gospodarjenje in racionalno trošenje sredstev na vseh ravneh. V to pa je nujno potrebno vključiti vse delavce in se zavzeti za njihov neposredni vpliv pri vseh odločitvah.

O vprašanjih in nalogah v zvezi z nadaljnjim razvojem političnega sistema socialističnega samoupravljanja oziroma socialistične samoupravne demokracije, ki so v sedanjem obdobju med prioritetskimi nalogami ter o organiziranosti OK ZKS bo tekle podrobna razprava na eni prihodnjih sej OK ZKS. Večji del teh nalog, ki se nanašajo na organiziranost ZK, bo realiziranih v prihodnjem letu.

Ne glede na to pa mora ZK opredeliti svoje stališče in neposredne naloge komunistov glede delovanja delegatskega sistema, delovanja družbenih svetov, delegacij in organov in o preoblikovanju nekaterih krajevnih skupnosti.

Program aktivnosti ZK do konca leta kaže, da je v naši občini veliko problemov in odprtih vprašanj. Program pa tudi dokazuje, da se jih ZK zaveda in da se namerava z njimi spoprijeti ter v njihovo reševanje pritegniti vse družbenopolitične organizacije in vse, ki so resnično pripravljeni sodelovati.

F. P.

Obiski v vseh organizacijah združenega dela

V devetih mesecih leta se skoraj v celoti pokažejo tako uspehi kot problemi v poslovanju vsake temeljne organizacije združenega dela in že se lahko ocenijo rezultati gospodarjenja in poslovanja do konca leta. Hkrati pa se lahko tudi opredelijo okvirne možnosti razvoja v prihodnjem letu.

V tem času poteka tudi priprava srednjeročnih planov za obdobje 1981—1985, ki pa naj bi bili pripravljene na realnih osnovah analize uresničevanja tekočega srednjeročnega obdobja 1976—1980, zato mora sindikat z vsoto odgovornostjo pripraviti in voditi aktivnost pri obravnavi poslovnih rezultatov za devet in za dvajset mesecev letošnjega poslovnega leta. Tako so se na skupni seji občinskega komiteja ZK in predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov dogovorili o skupni akciji pri obravnavanju rezultatov gospodarjenja za leto 1979 in pripravi planov 1980 in bodo v skladu z rokovnikom, ki ga je posredoval republiški svet ZSS v programu aktivnosti. Rokovnik je bil objavljen v »Sindikalnem poročevalcu« št. 9 dne 6. 10. 1979 — obiskali vse DO, TOZD in DE na področju občine Vrhnika v času od 20. novembra do 20. decembra 1979 leta.

V razgovorih ob teh obiskih v vseh organizacijah združenega dela bi ob oceni gospodarjenja za januar — september, ocenili do konca leta 1979 in izhodiščih za plan 1980, ki naj bi bili opredeljeni v informaciji, ki jo pripravijo poslovodni organi, ocenili tudi dosedanja prizadevanja ob uresničevanju stališč RS ZSS o Delitvi po delu, nadaljnje uresničevanje samoupravnega sporazuma o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev ter druge številne naloge.

Ta naloge bo treba uspešno rešiti. Pri obiskih bodo z občinske ravni sodelovali predstavniki vseh DPO, Sob in IS.

Občinski sindikalni svet pa predlaga, da s strani DO, TOZD, oz. DE v razgovorih sodelujejo: Izvršni odbor OOKZ, sekretariat OO ZK, OO ZSMS, vodje delegacij za SIS in ZSD, predsednik delavskega sveta, individualni poslovodni organ DO, TOZD oz. vodja DE.

F. P.

Republiki za rojstni dan

Zablestela si na prepiranem nebu druge svetovne vojne, ko so ti fašistične zveri preganjale tvoj živeli, kjerkoli se je pojavil. Toda narod, ki ga v svojem srcu nosiš, ni sklonil glave, ni te zapustil ko so se po tvojih prsih stezale grabežljive roke smrti.

Vzdržala si in vzdržali so tvoji ljudje, čeprav je krvavi boj trajal leta in so zato tvoja dejanja v zgodovini bojev prepojena s krvjo tisočih rodoljubov. Spomini segajo v preteklost. Listi tvoje zgodovine so popackani s krvjo in popisani z grozotami, ki jih je prinesla druga svetovna vojna.

29. november, leta 1943! Ta datum je prelomnica naše zgodovine, saj je bila tega dne svetu sporočena nepozabna informacija, pa ne le svetu, marveč vsem narodom Jugoslavije, vsemu zavednemu človečanstvu: »V JAJCU JE BILA USTANOVLJENA SFRJ — NA ČELU NAM JE TITO.

Preteklo je več kot 35 let od tega, pa je kljub temu ta dogodek še vedno pomemben in spoštovan. Takrat si je naš narod začrtal novo pot, pot v socializem, komunizem in neuvrščenost. Ves čas se je potem trudil za uveljavitev naše politike v svetu.

Razcefrana si bila, domovina, in ob koncu druge svetovne vojne si se znašla pod bičem svetovne politike. Bila si kakor list, ki ga sunki vetra nosijo po prašnih ulicah. Toda zemlja, na kateri so se rojevali, bili, živeli in umirali Jugoslovani, si je opomogla.

Republika je zagorela in Tito je znal usmerjati plamene na pravo pot. Ta neugasljivi plamen je požrl fašiste in naciste in vse izdajalce našega naroda. Danes je Jugoslavija velika dežela, a ne po velikosti, temveč po ambicijah, po svoji politiki miru in neuvrščenosti Tito pa naš veliki idol — še vedno nastopa na čelu naše domovine. Prvi je pokazal na pota miru ter s svojim delom zgradil mostove bratstva in prijateljstva doma in po svetu.

Prav je, da se ob prazniku republike spomnimo vseh dosežkov in delovnih uspehov, ki jih v naši občini ni ravno malo ter se trudimo, da jih bomo dosegli v bodoče še več.

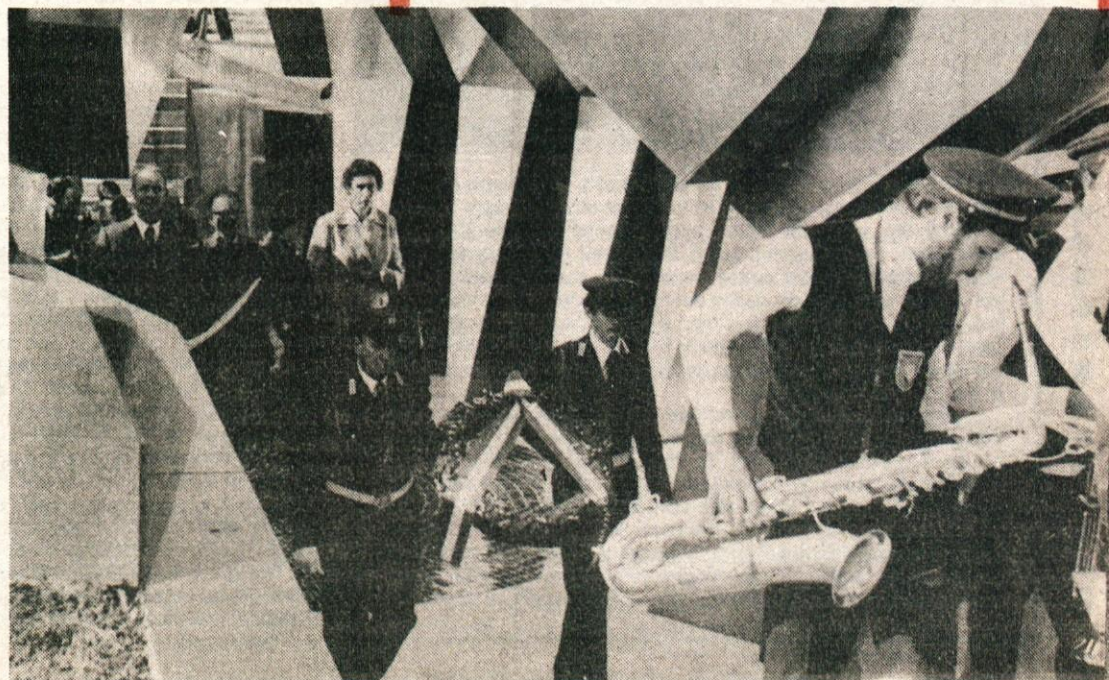
F. T.

Za praznik republike 29. november čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom in vam želimo še veliko delovnih uspehov.

Skupščina občine
Družbenopolitične organizacije
Samoupravne interesne skupnosti
Naš časopis

Vsakoletna srečanja med prebivalci pobratenih občin Gonarsa in Vrhnike so postala tradicionalna. Letos so se v Gonarsu pomerili tudi športniki. S predstavo »Rameaujev nečak« so se predstavili gledališčniki, sodelovala pa sta tudi mešani pevski zbor iz Dragomera in oktet Kašča.

Na fotografiji: Naša delegacija polaga venec h kostnici. (Foto: M. Borčič)

OK SZDL

Živahnost v delu organov

Učinkovitost delovanja Občinske konference SZDL je v veliki meri odvisna od dela organov, ki pri njej delujejo. V vseh koordinacijskih odborih in svetih je preko 200 delegatov, zato je usmerjenost teh organov še toliko pomembnejša, saj lahko le delegati resnično najbolj učinkovito prispevajo k reševanju določene problematike in k nadaljnjim usmeritvam za področje družbenopolitičnega življenja, v katerem so aktivno udeleženi.

Tako se je štirikrat že sestal koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in aktivno sodeloval in koordiniral akcijo NNPP. Na svoji zadnji seji so se dogovorili o programu dela v prihodnjem letu. Dvakrat se je sestal KO za družbene organizacije in društva. Med drugim so razpravljali o problematiki v telesni kulturi in o problematiki v organizaciji Rdečega križa ter o tem pripravili tudi stališča za sejo predsedstva. Sestal se je tudi KO za družbeno izobraževanje in ocenil stanje na področju družbenega izobraževanja ter obravnaval izhodišča za program in rokovnik za leto 1980. KO za proslave in prireditve pa je pripravil program proslav in prireditev do konca leta ter obravnaval izhodišča programa za prihodnje leto. Svet za družbenopolitični sistem je razpravjal o pobudi tov. Tita pri poglabljanju družbene vloge SZDL v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja ter nadaljnji demokratizaciji odnosov v OK SZDL.

O tej temi so razpravljale tudi krajevne konference SZDL ter predsedstvo OK SZDL na eni svojih sej.

Sklenjena je tudi akcija obiskov predstavnikov občinskih družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in izvršnega sveta v krajevnih skupnostih. Poročilo s teh obiskov bo predsedstvo obravnavalo na svoji prihodnji seji.

F. P.

OBVESTILO

Vsem krajevnim skupnostim, družbenopolitičnim organizacijam, držbenim organizacijam in društvom ter organizacijam združenega dela.

Koordinacijski odbor za proslave in prireditve pri OK SZDL pripravlja program vseh proslav in prireditev v naši občini za prihodnje leto. Zato prosijo, da pošljete program vaših prireditev in proslav. Le tako bo možno časovno in programsko uskladiti vse predvidene proslave in prireditve v občini.

Program pošljite najkasneje do 10. decembra letos na Občinsko konferenco SZDL Vrhnik, Cankarjev trg 8 — za KO za proslave in prireditve.

Uspešno zunanjetrgovinsko poslovanje IU

Letos so v IUUV prav gotovo dosegli največji uspeh v izvozu, saj so že v osmih mesecih dosegli letošnji izvoz, ki je znašal 18 milijonov dolarjev. Računajo, da bodo letos izvozili za 30 milijonov dolarjev. S tem rezultatom pa so med največjimi slovenskimi izvozniki in izvažajo izključno na tržišča s konvertibilno valuto. Večino tega izvoza ustvari Usnjarna na Vrhniku in kaže, da tudi ob zaostrenih pogojih zunanjetrgovinskega poslovanja ne bo imela posebnih težav.

Da pa bi to dejstvo podrobneje osvetlili, objavljamo prispevek Magde Kocič o zunanjetrgovinskem poslovanju njihove delovne organizacije, ki ga je pripravila za »Usnjarja«.

Naša delovna organizacija je aktivno vključena v mednarodno delitev dela in sicer obojestransko: smo hkrati velik izvoznik in velik uvoznik, kar dokazuje tako vrednostni obseg zunanjetrgovinskega poslovanja kot tudi naša prisotnost v svetovnem gospodarskem prostoru, saj poslovnou sodelujemo z gospodarskimi subjekti skoraj vseh evropskih držav, poleg tega pa še z ZDA, Kanado, Kitajsko, Japonsko, v manjšem obsegu pa še z nekaterimi drugimi državami Azije, Afrike, Bliznjega vzhoda, z Avstralijo in Novo Zelandijo. Tako širok spekter zunanjetrgovinskih stikov je za našo delovno organizacijo izredno pomemben in potreben, saj to na eni strani pomeni možnost plasmaja naših proizvodov, ki jih zaradi velikega obsega poslovanja ne more v celoti absorbirati domači trg, na drugi strani pa to pomeni možnost oskrbe s surovino in z nekaterimi drugimi reprodukcijskimi materiali, ki jih ni možno nabaviti na domačem trgu v zadostnih količinah ali v primerni kvaliteti.

Zaradi pomembnosti zunanjetrgovinskega poslovanja bomo v nadaljevanju nekoliko podrobneje prikazali našo izvozno in uvozno dejavnost. Izvoz je področje, kjer že vrsto let dosegamo pomembne rezultate. V zadnjih petih letih je izvoz naraščal s povprečno stopnjo 6,2 in je tako porasel od 13,6 milijonov dolarjev v letu 1974 na 17,4 milijona dolarjev v letu 1978, letos pa smo dosegli nov izvozni rekord. V osmih mesecih smo namreč ustvarili kar za 60 odstotkov večji izvoz kot v enakem obdobju lani, oziroma, ker je še pomembnejše, dosegli smo, in celo za 3 odstotke presegli, lanskoletni izvoz. Lansko leto smo izvozili za 17,3 milijona dolarjev naših proizvodov, v osmih mesecih letos pa za 17,9 milijona dolarjev oziroma povprečno na mesec 2,2 milijona dolarjev. Če bomo do konca leta ohranili isto dinamiko izvoza, oziroma enak povprečen mesečni izvoz, bomo do konca leta izvozili za ca. 27 milijonov dolarjev naših proizvodov. To je nedvomno velik uspeh, še zlasti, če upoštevamo, da izvažamo v veliki meri na zahtevne zahodnoevropsko tržišče,

kjer se srečujemo s številnimi konkurenti.

Posamezne TOZD so v izvozu različno udeležene. Tako je TOZD Usnjarna Vrhnik v letošnjem letu ustvarila 14,4 milijona dolarjev izvoza oziroma 80 odstotkov izvoza delovne organizacije, TOZD Usnjarna Šmartno 3,2 milijona dolarjev oziroma 18 odstotkov in TOZD Tovarna usnja Šostanj 0,3 milijona dolarjev oziroma 2 odstotka. Ostale TOZD zaradi specifičnosti svojega predmeta poslovanja niso vključene v zunanjetrgovinsko menjavo.

Po predmetu je izvoz precej heterogen, saj v večjem ali manjšem obsegu izvažamo celoten proizvodni program usnjarskih TOZD. Izvažamo svinjsko usnje, goveje usnje, krzno, usnjeno in krzno konfekcijo, galanterijske izdelke, ščetine in odpadke (mast in strugotine), pri čemer je svinjsko usnje letos udeleženo s 73 odstotki, goveje usnje s 11, usnjena in krznena konfekcija s 14 in ostali proizvodi z 2. V letošnjem letu se je relativno najbolj povečal izvoz govejega usnja in konfekcije, izvozna služba pa ocenjuje, da so možnosti za izvoz teh proizvodov še večje. Če rangiramo države, v katere izvažamo, po vrednosti izvoza, potem je na prvem mestu ZR Nemčija, sledijo pa ji Kanada, Holandija, Italija, Avstrija in ZDA. Izvoz v te države predstavlja 85 odstotkov celotnega izvoza, v znatno manjšem obsegu pa izvažamo še v številne druge države.

Do sedaj smo ugotovili, da smo pri prodaji naših proizvodov močno orientirani v izvoz, vendar moramo takoj povedati, da smo na drugi strani pri oskrbi s surovino močno odvisni od uvoza. Uvoz je v zadnjih petih letih naraščal celo hitreje od izvoza, saj je naraščal po povprečni stopnji 9,4 in je tako porasel od 10,5 milijona dolarjev v letu 1974 na 15 milijonov dolarjev v letu 1978. Letos uvoz narašča še hitreje in če se bo takšen trend ohranil tudi v prihodnjih mesecih, bomo do konca leta ustvarili precej večji uvoz kot v prejšnjem letu. Takšen porast uvoza je posledica predvsem višjih nabavnih cen surovine. Surovina pa je v celotnem uvozu udeležena s skoraj 90 odstotki, ostalih 10 odstotkov pa predstav-

lja uvoz pomožnih materialov in rezervnih delov. Če rangiramo države, iz katerih uvažamo, po vrednosti uvoza, potem je na prvem mestu ZDA, sledijo pa ji ZR Nemčija, Japonska, Italija, Kitajsko, Francija in Švica. Uvoz iz teh držav predstavlja 82 odstotkov celotnega uvoza, v znatno manjšem obsegu pa uvažamo še iz številnih drugih držav.

Tako kot pri izvozu so tudi pri uvozu posamezne TOZD različno udeležene. TOZD Usnjarna Vrhnik je v uvozu delovne organizacije udeležena s 54 odstotki, TOZD Usnjarna Šmartno s 34 in TOZD Tovarna usnja Šostanj s 12 odstotki.

Primerjava udeležbe posameznih TOZD v izvozu in uvozu nam pokaže, da TOZD Usnjarna Vrhnik precej več izvozi kot uvozi, nasprotno pa TOZD Usnjarna Šmartno in TOZD Tovarna usnja Šostanj precej več uvozita kot izvozita. To pomeni, da ima TOZD Usnjarna Vrhnik pozitivno, TOZD Usnjarna Šmartno in TOZD Tovarna usnja Šostanj pa negativno zunanjetrgovinsko bilanco. Iz primerjave izvoza in uvoza dalje ugotovimo, da je bilo razmerje med izvozom in uvozom v delovni organizaciji v letu 1974 1,30, v letu 1978 pa 1,15. V letošnjem letu bomo, ob predpostavki, da se dinamika izvoza in uvoza v osmih mesecih do konca leta ne bo spremenila, imeli skoraj uravnoteženo zunanjetrgovinsko bilanco. To je še vedno dokaj ugodno, če upoštevamo, da v SFRJ pokrujemo z izvozom nekaj manj kot polovico uvoza, v SRS pa nekaj več kot polovico. Če pa upoštevamo sedanjí gospodarski trenutak, za katerega so značilne pomembne restrikcije na področju zunanjetrgovinskega poslovanja, potem ni razloga za samozadovoljstvo. Namreč v letošnjem letu je zunanjetrgovinska menjava tako v SFRJ kot tudi v posameznih republikah izredno neugodna, ker je uvoz naraščal mnogo hitreje kot izvoz, kar ima za posledico precej večji devizni primanjkljaj od načrtovanega. Ker je zunanjetrgovinsko poslovanje (bilanca) v novejšem času v pristojnosti republik, so te zanj tudi odgovorne, oziroma pristojne za reševanje problemov na tem področju.

Tako je v SRS osnovno izhodišče, da deviznega primanjkljaja, ki je določen v projekciji plačilno-bilancnega položaja za leto 1979, ni možno prekoračiti oz., da mora ostati nespremenjen. To pa pomeni, da je treba po izredno veliki prekoračitvi uvoza v I. polletju tudi v II. polletju realizirati za 8 odstotkov večji izvoz nad projekcijo ter da je možno uvoz

povečati edino s povečanjem izvoza, s tem da je treba najprej prekoračitev uvoza v I. polletju zmanjšati.

Na osnovi navedenih izhodišč je v juliju uvedene določbe strikcije uvoza, končno pa je avgustom začel veljati sklep čine Samoupravne interesnenosti SRS za ekonomske odločitve (SISEOT), s katerim je uvozu skrajnosti omejen oziroma za posamezne TOZD v SRS je pisan obveza izvoza in možen uvoz v II. polletju, ki je precej od uvoza v I. polletju in od negativnega uvoza. Možni fizični lahko preseže le s povečanjem izvoza nad obvezo. Velja tudi obratno: manjši izvoz od pomeni za enak znesek tudi možnosti uvoza. S tem so delovne organizacije določene razmerje med uvozom in izvozom in o strogo poudarjena njuna soodvisnost.

Preprosto povedano vse to pomeni, da je že tako pereči problem dobivanja uvoznih pravic, ki posamezni TOZD priznavale ločenem razmerju od ustvarjanja uvoza, dodana še dodatna obveza — možen fizični uvoz, ki je, če želi poudariti, za večino TOZD manjši od potrebnega in ga je treba preseči le s povečanjem izvoza.

Sprejeti sklepi močno prizadenejo tudi našo delovno organizacijo, razliko, da so posledice za posamezne TOZD bistveno različne. TOZD Usnjarna Vrhnik, ki ima ugodno zunanjetrgovinsko bilanco s tem zadosti uvoznih pravic, glede na fizični uvoz od potrebnega, za Usnjarna Šmartno in TOZD Tovarna usnja Šostanj pa pomenijo možnosti fizičnega uvoza še manjši od potrebnega in ga je treba preseči le s povečanjem izvoza.

Ključ za reševanje te aktualne problematike je torej formuli: povečati izvoz do maksimalno možne mere in zmanjšati uvoz na najmanjšo mero. Mula velja danes, še v večji pa bo veljala jutri, kajti vsi prihaja v zavest spoznanje, da zivljenjskih premikov na tem področju ni možno doseči z administrativnimi ukrepi, temveč, da je dolžno in sposobno strojno združeno delo samo. Zato bodoče bolj kot kdajkoli prej sleherni TOZD morala samostojno skrbeti za pravilno razmerje izvozom in uvozom.

Z gozdovi gospodarimo načrtno

Pri spravilu lesa iz gozda do kamlonske ceste smo srečali voznika Jožeta Jurčka, ki se že vrsto let ukvarja s tem težkim in nevarnim, a vendar lepim delom. »Nekaj let šele vlačim s traktorjem, prej pa sem s konji. Še z enim sva osamnajst let skupaj 'furala', vendar sedaj s traktorjem opravim veliko več, kot sem prej s konjem. Samo delo s traktorjem je nevarnejše kot s konji. Je pa lažje in več lesa se hitreje spravi v dolino. To pa omogočajo tudi gozdne ceste, ki jih gradijo vedno več in so velika pridobitev pri gospodarjenju z gozdovi,« je povedal, ko je spravljal hlode s ceste.

Spretno zna ravnanje s traktorjem — o tem smo se prepričali, ko smo ga opazovali pri »vlačenju«, vendar se kljub temu še ni povsem odpovedal konjem. Za vsak primer jih še ima. Ob teh besedah pa ga je navezalo na konje vrnila nazaj v čase, ko je še »fural« samo s konji: »Ko sem imel jaz dovolj dela, ga je imel tudi konj. Tudi živali je treba dati počitek. Rad sem delal s konji, toda počasi bodo izumrli. To pa ni dobro,« je modroval in konje še potrdil z odkimavanjem. In že je spet sedel na traktor in se spretno odpeljal po strmi gozdni poti. (Foto: F. P.)

Ko govorimo o gospodarjenju z gozdovi, moramo vedeti, da upravljajo z družbenimi gozdovi v naši občini TOZD gozdarstvo Vrhnik, in sicer z 4500 ha, z zasebnimi gozdovi pa gospodari Temeljna organizacija kooperantov Vrhnik, ki združuje zasebne lastnike s 6000 ha gozdov. V teh gozdovih pa je pri TOZD letno povprečno 19800 kub. m etata, v naslednjem srednjeročnem planu pa predvidevajo povečanje etata za 7,67 odstotkov. Pri tem pa velja povedati, da bo v okviru delovne organizacije povprečna rast etata 4 odstotke. Pri realizaciji etata velja še posebej omeniti strukturo sortimentov. Ni realno pričakovati, da bo sečnja hlodovine naraščala. Glede na strukturo gozdov bodo predvsem redčili gozdove listavcev in iglavcev.

TOK gozdarstvo Vrhnik pa ima letno okrog 23000 kub. m etata. V srednjeročnem planu 1981—1985 pa je predvideno povečanje za 2 odstotka. Etat pri TOK se deli na blagovno-tržno proizvodnjo, ki znaša 12500 kub. m lesa, ostalo pa je za domačo uporabo, za kurjavo in za tehnični les za novogradnje in vzdrževanje gospodarskih poslopij. Tako je praktično za domačo porabo 5000 kub. m lesa, razlika do etata pa je odpadki.

Praktično gre ves ta les v našo lesno predelovalno industrijo, v LIKO Vrhnik, drobnejši asortiment pa v tovarne celuloze in ivernih plošč. Les slabše kvalitete listavcev, za katerega se ne zanima domača industrija, pa izvozijo v Italijo. Oba sektorja izvozita okrog 2500 kub. m lesa.

Pri gospodarjenju z gozdovi pa je izrednega pomena tudi »vlaganje« v gozdove. Tega pa se dobro zavedajo tudi v obeh sektorjih, ki gozdarstva z gozdovi v naši občini, saj imajo za gozdno-biološka vlaganja gozdno-gospodarske načrte za posamezno enoto ter gozdno-gospodarski načrt področja. Načrtujejo, da bodo v gozdovih, s katerimi upravlja TOZD pogozdili 22 ha gozdnih površin, v TOK pa 10,5 ha. Povečana pa bo tudi nega gozdov predvsem v nasadih, ki so jih zasadili v preteklem obdobju.

Zavedajo pa se tudi, da bodo morale biti strokovne službe bolj pozorne na to da bo delež različnih drevesnih vrst na posameznih rastlinskih večji. Gozd bo treba tudi bolj zaščititi pred divjadjo. To delo so financirali delno sami ter iz tujih virov (SIS za gozdarstvo Slovenije, Tovarna celuloze in papirja Krško ter drugi).

Prav tako kot so pomembna vlaganja v obnovu, nego in varstvo gozdov, je pomembna tudi izgradnja gozdnih prometnic. Še pred desetimi leti niso mogli hitro spraviti lesa od panja do predelovalca. Preobrat je pomenilo leto 1961, ko so začeli delati cesto Laze—Osredok. Od takrat so vsako leto zgradili 2 km gozdnih kamionskih cest, tako da imajo danes že 78 km cest. Letos pa so nekatere ceste že modernizirali, predvsem tiste odseke, kjer je bilo oteženo vzdrževanje zaradi močnega nagiba, kar je povezano z velikimi stroški. Asfaltirali so cesto na Laze, na Kopitov grič in odsek »vojaške« ceste od Podgore do Lazov. Ti odseki cest vodijo skozi naselja, zato so za modernizacijo pokazali razumevanje tudi krajin in KS Borovnica. Tako so asfaltirali 3800 m cestišč od tega 400 m cest, ki jih upravlja KS Borovnica. V celotni investiciji 332 starih milijonov so bili krajin udeleženi s 35, KS Borovnica s 45, TOK s 37 in TOZD s 215 milijoni dinarjev. V naslednjem srednjeročnem obdobju pa bosta obe organizaciji združenega dela gradili na leto povprečno 1500 m gozdnih cest.

Veliko pozornosti pa posvečajo tudi mehaniziranemu spravilu lesa od panja do kamionske ceste tako, da bo traktor in vitel zamenjal konja. Zato pa bodo morali zgraditi nove traktorske vlake in rekonstruirati že obstoječe »furmanske« vlake. Še vedno spravilo lesa opravljajo s konji, vendar je že prišlo tudi do uvajanja mehanizacije. Izvleko lesa imajo urejeno s pogodbenimi vozniki. Pri spravilu lesa zaposlujejo predvsem višinske

kmete (Pokojšče in Sentjošt), ki imajo nizek dohodek na malo donosnih kmetijah. Nekateri vozniki pa pri tem delu že uporabljajo traktorje.

Zaradi pomanjkanja delovne sile in da bi uporabili novo tehnologijo v gozdarstvu so začeli razmišljati o nabavi lupilnega stroja za iglavce. V tem se dogovarjajo z LIKO Vrhnik, s katerimi imajo urejeno poslovanje z dohodkovnimi odnosi.

V dolini nameravajo postaviti ta

stroj za lupljenje v dolino bodo zili neolupljen les iglavcev. S tem pa bo iz gozda prenešenega tudi 40 odstotkov težkega ročnega dela in za prav toliko se bo zmanjšal izdela gozdnih asortimentov. To so zainteresirani tudi kmetje, marsikdaj s težavo obelijo les, se je to zamudno in dokaj težko delo. Upajo, da bo stroj začel obratovati 1981 leta in bo tako odpravljeno tudi to težaško delo pri gozdarjenju.

Gozdni bonton nas uči: »Ne puščaj smeti v gozdu, odnesi jih domov v smetnjak.« Pa se tega ne držimo. To dokazujejo odpadki, ki jih je »nekdo«, ki ima rad čisto okrog svoje hiše, celo z avtom pripeljal v gozd. Ja, nekateri jih nosijo domov, v smetnjak, on pa jih naloži kar v avto in jih vozi v gozd. Da bi vsaj naslove na »kuverta« in časopisih zbrisal!

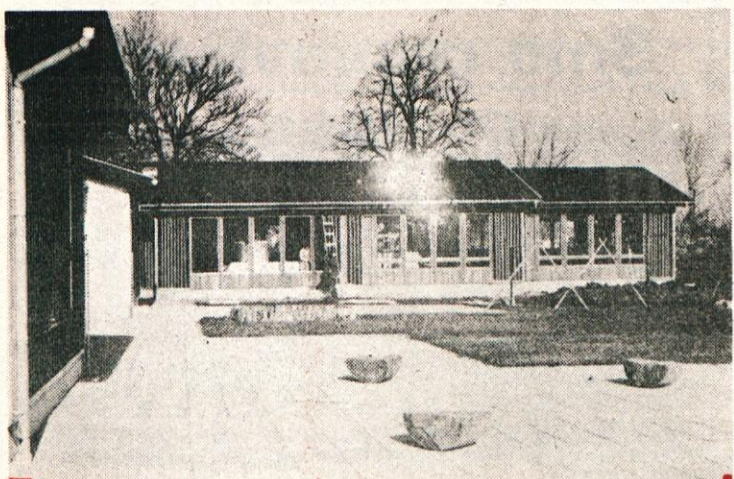
Gozdarji so mu že na sledi. Bomo videli, kako se bo počutil, če se bo v eni naslednjih številč časopisa videl na fotografiji — namesto današnjih njegovih smeti, ki jih je odvrgel ob gozdni cesti iz Borovnice proti Rakitni. Ali jih bo odstranil tja, kamor sodijo? (Foto: F. P.)

Smo pripravljeni na sneg

NIVES ŠTUPICA

se vrši po končanem sneženju in končanem pliuženju:

1. Stara cesta do Turšiča, vključno tudi križišče s Tržaško
2. Avtobusna postajališča na Jelovskovi in Tržaški cesti
3. Vsi označeni peš prehodi na Tržaški in ulici 6. maja
4. Ulica 6. maja pred Zdravstvenim domom — parkirišče
5. Parkirišče pred Mlečno in Mercatorjem

Prizidek k vrtcu na Vrhniki

Pred dobrima dvema mesecema so pričeli z gradnjo prizidka k vrtcu na Vrhniki. Ker so prepozno začeli delati, si izvajalec (Marles) prizadeva, da bi delo čimprej opravili. Tako bo, kot kaže, že v prihodnjem letu v organizirano varstvo vključeno še 76 predšolskih otrok.

Skupnost otroškega varstva je tudi že izpolnila vse denarne obveznosti za vrtce na Bregu v skladu s sprejeto spremembo programa skupnosti za leto 1978. Manjkajoči del sredstev za dokončanje objekta je izločen na posebnem tekočem računu in je sedaj izvedba nedokončanih del odvisna le od izvajalcev, to je od Marlesa. (Foto: F. P.)

F. P.

SVET ZVEZE KOMUNISTOV V KS VRHNICA

V najkrajšem času sprejem novega statuta KS

Svet zveze komunistov v krajevni skupnosti Vrhnika, v katerem so predstavniki vseh štirih osnovnih organizacij ZK zastopani po delegatskem principu — sekretarji pa so po svoji funkciji člani sveta — se je že sestal na svoji prvi seji. Za sekretarja so imenovali Jožeta Prvinška.

Razpravo so usmerili predvsem v obravnavo aktualnih problemov in nalog v KS Vrhnika in ugotovili, da se morajo vse štiri osnovne organizacije akcijo še bolj povezati ter vzpostaviti natančen in ažuren pregled vseh članov ZK v krajevni skupnosti. Vsekakor pa je eden od pomembnih sklepov tudi, da je potrebno v najkrajšem času sprejeti statut KS Vrhnika in izvoliti novo skupščino in njene organe. Zato so dali pobudo za čim hitrejšo akcijo v okviru SZDL. Vso pozornost pa so namenili tudi delovanju družbenopolitičnih organizacij v KS in se dogovorili za evidentiranje novih kadrov, ki bodo pripravljeni sprejeti funkcije v najrazličnejših organih in komisijah. To bo osnovna naloga krajevne organizacije SZDL in komunistov, ki v njej delujejo.

F. P.

AKCIJA KK SZDL BOROVNICA — ANKETA

Izogibanje aktivističnemu delu

Pred dobrima dvema mesecema je krajevna organizacija SZDL Borovnica izvedla anketiranje vseh krajanov. Anketo je izvajal pod geslom »Nič nas ne sme presenetiti!« 147 mladincev.

S to anketo so hoteli izvedeti, koliko krajanov je že vključenih v razdruštva, družbenopolitične organizacije in organe KS. Pravi namreč ankete pa je bil predvsem motiviranje krajanov za delo v krajevni skupnosti, družbenopolitičnih organizacijah in društvi oziroma, da krajanji sami povedo, kje in kaj želijo delati kot aktivisti.

Rezultati ankete so že znani, vendar niso ravno najboljši. Okvirna ocena kaže, da se krajanji izogibajo aktivističnemu delu. Sicer so ljudje resno izpolnili vprašalnik, resno sprejeli akcijo, saj je od 2471 krajanov, ki jih je anketa zajela, vrnilo anketni list 2345 krajanov. Torej anketo je vrnilo le 126 krajanov ali šest odstotkov anketiranih. Na prvi pogled zveseljevali? Toda ob ugotovitvi, da je le 24 odstotkov anketiranih pripravljenih sodelovati oziroma aktivno in tvorno delati v organih KS, družbenopolitičnih organizacijah in društvi, lahko rečemo, da je premajhen odstotek, saj je kar 1752 krajanov odklonilo vsakršno sodelovanje.

Kljub temu pa je razveseljiv podatek, da je 94 krajanov, ki do sedaj niso bili vključeni v delo organov KS, izrazilo željo za sodelovanjem.

Vsekakor so s to akcijo nekaj le dosegle. Če drugega ne, so vsi krajanji dobili možnost, da so sami povedali, kaj bi radi delali, v pretežni večini, kaj bi nedejali in tako prispevali svoj delež k razvoju kraja, v katerem živijo. Najbrž pa bi tistim, ki niso sodelovali, veljalo povedati, da naj tudi svojo »kritičersko strast« utišajo, saj so ponavadi najbolj glasni, ko je treba nekaj očrtni. Kaj, ko bi vsaj del teh 1752 krajanov zavihal rokave in bi priskočili k delu. Nedvomno bi bilo tudi manj »tema za kritiko!«

F. P.

Glavna naloga — vodovod — opravljena

Pretežni del zastavljenih nalog v sedanjem planskem obdobju so Bevcani že opravili, zaključiti morajo še zadnja dela in voda bo stekla po ceveh novega vodovoda, ki bo sad dolgoletnih prizadevanj za to, da sleherni gospodinjstvo dobi čisto, pitno vodo. Zgrajenega je 4.780 m primarnega voda po naselju Bevke, vodohram na Brdu s prostornino 200 kub. metrov, zajetje in črpalnice Zagradlšče, cesta na Brdo — dostop do vodohrama in cesta do zajetja vode, sedaj pa potekajo še dela na trafa postaji. Ravno od te postaje pa je odvisen tudi začetek obratovanja daljnovoda, saj bodo pri tej postaji tudi avtomatske naprave za črpanje vode. To bo stalo okrog 96 starih milijonov.

Vrednost teh investicij je 934 starih milijonov. Seveda so precej teh sredstev zagotovili s krajevnim samoprispevkom, ki so ga izglasovali na referendumu 9. maja 1976. leta in velja do istega datuma prihodnje leto. Ob tem pa so še Bevcani »krepko zavihali rokave« in opravili 2.135 prostovoljnih delovnih ur in 118 traktorskih ur.

Občani pa bodo tudi sami prispevali tisti delež denarnih sredstev, ki so potrebna za zgraditev odcepov od primarnega vodovoda do slehernega gospodinjstva. To pa je po predračunu komunalnega podjetja 893.695 din. Kaže pa, da se za sedaj na novi vodovod ne bodo priključila vsa gospodinjstva.

Ocena dokazuje, da bo plan komunalnih del realiziran v tem

srednjeročnem obdobju. Bevcanom torej ne bo treba prenašati nelagodij načrtov v naslednje plansko obdobje. Realizacija tega programa pa je tudi osnova za izdelavo srednjeročnega programa razvoja krajevne skupnosti za obdobje 1981 — 1985.

F. P.

NA BETAJNOVI NOVE PRIDOBITVE

V skupnem delu so uspehi

Jesenski čas je za krajanje našega naselja Betajnova zelo razgiban. Po daljšem času se tudi za naš konec prižiga zelena luč na semaforu. Odbor, ki smo ga izvolili spomladi, je krepko poprijel za delo. Rezultati dogovorov krajanov so že vidni. S prostovoljnimi delom smo razširili približno 700 metrov poti, ki pelje skozi naselje proti Staremu mlinu. Seveda gre pri tem velika zahvala lastnikom parcel ob cesti, ki so odstopili zemljo. V delovni akciji pri razširitvi so nam priskočili na pomoč tudi pripadniki JLA iz obeh vojašnic. Prav njihovem delu se lahko zahvalimo, da je bila cesta v grobem urejena v enem dnevu. Da opravljeno delo ni bilo lahko, dokazujejo ostanki razstreljenih skal, saj je cesta speljana po izrazito skalnatem terenu. Za uspehe pri delu se moramo zahvaliti tudi vsestranskemu razumevanju sveta krajevne skupnosti Vrhnike in njenemu predsedniku tov. Andreju Grampovčanu, ki nam je tako organizacijsko kot finančno priskočil na pomoč z veliko mero odgovornosti iz zavzetosti.

Uspeh akcije za razširitev ceste nas je vzpodbudil, da smo se — ravno tako ob sodelovanju krajevne skupnosti — lotili urejanja javne razsvetljave na našem koncu. Izračunali smo, da nam bodo cestne svetilke zagorele, če bo vsako gospodinjstvo prispevalo po 1200 din in če bomo opravili vse izkope sami. Manjkajoča sredstva pa naj bi prispevala krajevna skupnost. Od besed do dejanj je bila vsaj v našem primeru zelo enotna pot. Že ob koncu septembra so ulične svetilke razsvetile pot od »Elektrona« do »Štirne« pod Storževim gričem. Tudi v tej akciji je večina naših krajanov pokazala veliko mero pripravljenosti za urejanje naših skupnih problemov. Na žalost pa so med nami še vedno posamezniki, ki se otepajo plačila samoprispevka, pa tudi lopata in kramp jim ne dišita.

Da bo naslov tega prispevka opravičen, moram omeniti še dvojno del, ki smo jih opravili v tem času. Očistili smo strugo potoka Bele od »Elektrona« do mostu, saj zaraščena struga, polna odpadkov in naplavljenega vejčja, ni bila v ponos naselju. Čeprav nenazadnje, pa vendar ne najmanj pomembna je naša akcija za

»Z združenimi močmi bomo pa le nekaj naredili, zato vsi zavihajmo rokave,« so si dejali prebivalci Betajnovine in zgrabili za orodje in si uredili cesto. (Foto: Jože Opeka)

razširitev mostu čez potok Bela. Most je bil že dalj časa koljka v gostem prometu, zato ni čudno, če smo si zastavili cilj, da ga čimprej razširimo. S prostovoljnimi delom in z znanjem naših sosedov je most danes dovolj širok, da poteka promet neovirano v obe smeri.

Prav je, da ob koncu povemo še nekaj o naših načrtih za prihodnost. Predvsem bomo morali strniti moči za predstavitev tankovskega prometa iz naselja. Prvi koraki so že storjeni ob polni podpori poveljstva JLA na

Vrhniki. Prepričani smo, da bomo sodelovanju vseh prizadelih, ob navedenih skupščini in JLA, ta problem kmalu rešili. Istočasno poteka tudi akcija za postavitve fonskega omrežja v naselju. Postavljajo investitorjev, obsega skupščine in krajevna skupnosti našega odbora so si že ogledali in ugotovili približno traso bodočega telefonskega omrežja. Upamo, da tudi to naše prizadevanje obrodijo sadove.

Za vse te akcije in uspehe, ki s samoupravnimi močmi uspešno približno 250 krajanov Betajnovine moramo v prvi vrsti zahvaliti nam samim, njihovu odboru, prizadevanju in z vso odgovornostjo vodi tov. Anton Jelani, pomagajo mu še dr. Kobal, inž. Cerk in tov. tavs in seveda še drugi ter krajevna skupnost in njenemu predsedniku tov. Grampovčanu. Prepričani smo, da bodo vsa naša skupna hotenja v nadalje realizirana, saj smo že sedanjim delom dokazali, da bomo rešili urejati svoje naselje.

Čisto prav pa je tudi, da omogočimo naše »oddaljenejšim« sosedem, Janez Storževemu griču, ki so sodelovali in plačilu prispevka še posebej izkazali, saj so povsod predlagali. Obveza našega naselja pa je, da tudi mi priskočimo na pomoč pri sniževanju njihove največje želje, obnove električnega omrežja, njihova dosedanja električna napetost ne zadošča niti za pranje in danje TV, kaj šele za kmetijske potrebe!

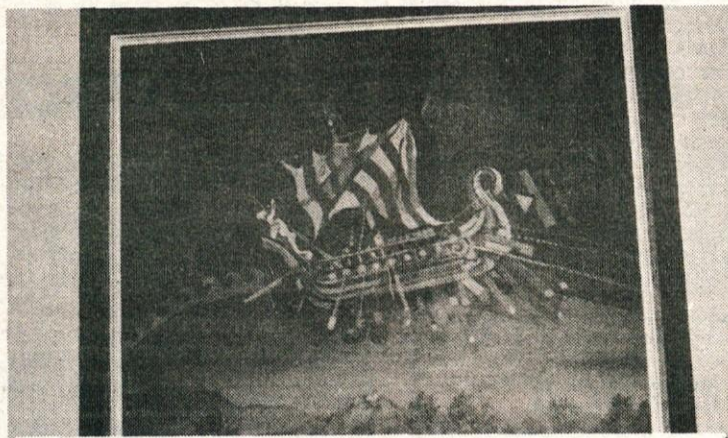
Pripadniki JLA so nudili veliko pomoč. (Foto: Jože Opeka)

DELO NA CESTI V ZAPLANO IN PODLIPO

Vsa dokumentacija za dokončane del na cesti v Podlipu je pripravljena. Gre za most in asfaltiranje odseka pri mostu. Znan je že izvajalec: Vodno gospodarsko podjetje iz Ljubljane. V fazi odobritve je tudi investicijski program. Predvidevajo, da bodo začeli delati že v novembru.

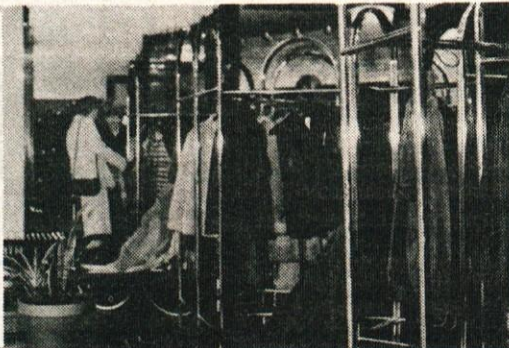
Začeli pa bodo tudi z deli na cesti v Zaplano, vendar je vprašanje, če že sedaj — zaradi bližajoč se zime. Delež sredstev za asfaltiranje te ceste je že zagotovila temeljna enota za ceste pri SKIS, zagotovljeni so že bančni krediti, ki jih bo vračala temeljna enota za ceste. Svoj delež pa so zbrali tudi krajanji, saj je vsako gospodinjstvo prispevalo 7000 din. Tudi »vikendaši« so se obvezali, da bo vsak prispeval 5000 din, vendar jih je še precej, ki te obveznosti še niso poravnali. Tudi zaradi teh manjkajočih denarnih sredstev verjetno programa ne bo možno realizirati v celoti.

F. P.

Konec oktobra je Splošna plovba iz Pirana proslavljala 25-letnico ustanovitve. Ob tej priložnosti so odprli tudi muzej, v katerem sta tudi sliki Vrhnike in Borovnice ter drobni značilni etnološki predmeti teh dveh krajev, po katerih se imenujeta dve njihovi ladji. Fotografija: Vrhnika v času Argonavtov, ki jo je naslikal Dominko. (Foto: F. P.)

Nova moderna trgovina v večnamenskem objektu na Vrhniki pomeni za IUUV že deveti tovrstni objekt. Do sedaj so namreč že imeli svoje trgovine v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani (3), v Mariboru, Portorožu in v Litiji. V tej trgovini, ki so jo odprli sredi oktobra, je možno kupiti lepo in moderno usnjeno in krzno konfekcijo ter usnjeno galanterijo. Poleg tega pa imajo tudi moderne ročno pletene izdelke iz Sirogojna. (Foto: Ruperšek)

Takih lukenj je na tej cesti veliko

OH, TA CESTA...

Predstavniki občinskega izvršnega sveta so imeli že več sestankov s predstavniki Republiške skupnosti za ceste in Slovenija ceste zaradi ceste Vrhnika—Borovnica—Presej. Naši so skupen jezik samo kar zadeva variantne predloge ureditve te ceste, oziroma o tem, v kakšno stanje je treba cesto »vrniti«. Kaže pa, da do realizacije ne bo prišlo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pri Republiški skupnosti za ceste. Torej, zopet tisto dejstvo — denarja ni.

Cesta pa je v tako slabem stanju, da samo sanacija ne bo rešila problema. Treba jo bo obnoviti, ker je poškodovana celotna asfaltna prevleka.

Vsakišno necelovito lotevanje obnove te ceste bi nedvomno pomenilo negospodarno trošenje družbenih sredstev, saj bo cesta čez mesec ali dva spet vsa poškodovana. Ob tem pa velja opozoriti na dejstvo, da bi morale Slovenija ceste tudi odgovorneje gledati na ta problem. Za obnovo nameravajo prispevati le 400 starih milijonov, čeprav so bili ravno oni tisti, ki so jo najbolj uničili, saj so praktično zvozili ves nasipni gramoz za avtocesto iz kamnoloma v Preseju po tej cesti.

Avtocesta, priključki nanjo in nadvози bodo tehnično prevzeti. Pozabili pa so na tisto cesto, ki je služila prevozu praktično vsega gramozja za avto cesto.

To je že drugi primer neodgovornega ravnanja. Ponavlja se podobna situacija, kot je bila pri gradnji odseka avto ceste Vrhnika—Postojna, ko so od obljub ostale samo »makadamske« luknje na cestah v občini. Po teh cestah so vozili gradbeni material.

Vse te »obremenitve« na cestah in neizpolnjevanje obljub investitorjev; oboje je pred leti oteževalo akcijo vpisovanja posojil za ceste. Toda kljub temu je akcija na Vrhniki dobro uspela in je bila izpolnjena obveza v občini za 112 odstotkov. Verjetno bi tudi zaradi tega dejstva ta cesta zaslužila več pozornosti.

Morala bi biti širša, saj je Borovnica industrijsko dokaj razvita in je frekvenca prometa vsak dan večja. Z ureditvijo bi se tudi varnost izboljšala.

Na koncu se velja tudi vprašati, če je ta problematika zrela tudi za delegatsko vprašanje za republiško skupščino.

F. P.

Prvi film in že nagrada

Veliko odkritij je bilo potrebno, da se je uresničil človekov sen, da bi se slika premikala. Cela vrsta tehničnih spoznanj je bila potrebna, da smo v filmski umetnosti v sorazmerno kratkem času dosegli veliko dovršenost. Tehnična in umetniška plat filma sta tesno povezani, saj napredek filmske tehnike močno vpliva na filmski izraz. Posebno mesto v filmu pa ima ljubiteljska dejavnost. Ljubiteljski film in nasploh cela dejavnost je zrasla tako kot ostale ljubiteljske dejavnosti, se pravi iz potrebe delovnega človeka in občana, da zadovoljuje svoje potrebe upo-

V okviru srečanj s pobratenim Gonarsom je bila v njihovi knjižnici razstava akademskega slikarja Božidarja Grabnarja. (Foto: M. Borčič)

Domovina in njen praznik

Je to ognjišče, kamor truden se vračaš?

Je vse, kar so narodi naši v stoletjih odkrili?

So livade, potoki, vrhovi, koder pesem naša se glasi?

Domovina je vse, neskončna, brezmejna,

Mi dihamo, živimo, srca so naša njeni oltarji.

Rodovom jo poznim hranimo!

PESTRO DO KONCA LETA

V okviru praznovanja našega osrednjega praznika — dneva republike — se bodo zvrstile kulturne in športne prireditve. V Cankarjevi knjižnici bo srečanje z našim pisateljem Karlom Grabeljškom, ki se bo predstavil z novim literarnim delom »Kuhariji«, v galeriji pri Cankarjevi knjižnici pa bo razstavljal Božidar Grabnar.

Na osrednji proslavi, ki bo 26. 11. ob 19. uri, bodo sodelovale amaterske skupine Zveze kulturnih organizacij. V vrsti prireditev s katerimi bomo obeležili letošnji 29. november, je prav gotovo pomembno tudi odkritje spominske plošče Sovi, športne prireditve (Tek republike, športni nastop, košarkarska tekma) in sprejem cicibanov v pionirske vrste. Za vrhniške šolarje bo letos to slovesen trenutek tudi zato, ker se bosta dosedanja pionirska odreda osnovne šole Janeza Mraka in osnovne šole Ivana Cankarja združila v enoten pionirski odred »Janez Mrak Vrhnik.«

Sneg na Martinovo nas je čez noč postavil pred dejstvo, da se koledarsko leto 1979 pravzaprav izteka, zato na kratko o pomembnejših

kulturnih dogodkih in prireditvah v decembru, ki jih načrtujemo v okviru Kulturne skupnosti in novoletnih praznikov.

Obletnica smrti Ivana Cankarja (11. 12. 1918) je pomemben slovenski in vrhniški kulturni praznik. Z gledališko predstavitev »Lepe Vide« v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča iz Celja, z akcijami v okviru Cankarjeve knjižnice, z likovno razstavo in s proslavami bomo počastili spomin na dela velikega pisatelja in humanista.

V veliko veselje otrok, predvsem najmlajših in šolarjev, se hitro bliža zadnji teden v letu in z njim prireditve in darila dobrodušnega dedka Mraka. V Cankarjevem domu na Vrhnikih si bodo otroci in starši lahko ogledali tri lutkovne predstave Zajček Dideldajček, Mali strah Bav-bav in Mali princ (slednja je namenjena odraslim), dve dramski igrici in risane filme. Novoletno vzdušje bo pomagala ustvariti tudi skupina za izrazni ples.

Pri načrtovanju in izvedbi programa si bomo prizadevali, da bo novoletno vzdušje in z njim veselje seglo tudi v vse krajevne skupnosti in organizacije združenega dela.

Kaj pa darila? Zopet je minilo leto in na novo se bomo spraševali, kaj kupiti in za koliko, da bo prav otrokom in staršem. Kar brez zadrege! Tudi tokrat bo častitljivi dedek opravil svojo nalogo dobro in samozvestno: »Si bil priden? Si zaslužil darilo?« Izdajalski mehki nossek bo pravičnemu dedku v veliko pomoč.

MARTA RIJAVEC

Rojstvo Jugoslavije

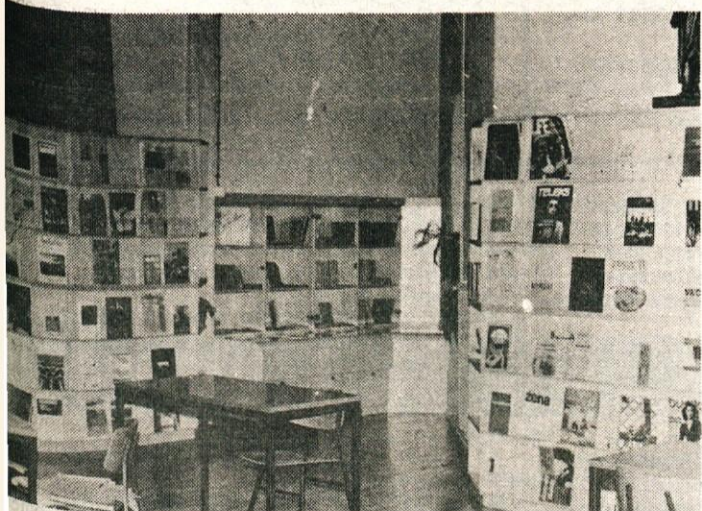
Jugoslavija, ti domovina naša mila iz ljubezni ljudstva, si bila spočeta v solzah in trpljenju si se nam rodila, domovina naša ljubljena in sveta.

Minilo let je mnogo od takrat ko so zastave svobode zavihrale, naj vsakdo bil bi bratu brat tako so vse nam strune zaigrale.

Pesem o svobodi se širila je v svet, odmevala povsod je brez meja, to zate domovina je najlepši cvet, ko med narodi nikjer ne bo gorja.

Ob dnevu tem ti kličemo vsi zmagovito domovina draga, naj bi nam živela večno, z njo naš najdražji in tvoj oče TITO.

JULKA FORTUNA

Cankarjeva knjižnica se je že preselila v nove prostore v večnamenskem objektu, kjer so obiskovalcem na voljo tudi dnevni časopisi in razne revije. (Foto: F. P.)

NOVOSTI V CANKARJEVI KNJIŽNICI

STROKOVNE KNJIGE

Adler A.: Individualna psihologija
Arko T.: Priročnik za družabni ples
Barthes R.: Sad, Furijs, Lolola
Brglez N.: Utopični socialisti
Delegatski sistem v SR Sloveniji
Diel P.: Psihologija motivacije
Dolinar F.: Sklepanje in prenehanje delovnega razmerja
Dolinar F.: Temeljni pojmi iz delovnih razmerij
Friškovec F.: Državni ustroj in prvine državnih oblik
Grad A.: Angl.-slov. slovar
Geč-Korošec M.: Pravna razmerja v prometu blaga in storitev
Kardelj E.: Politični sistem socialističnega samoupravljanja
Klein H.: Mali leksikon štamparstva i grafike
Legge D.: Veščina in informacija
Marjanovič B.: 50 največjih šahista sveta
Murrell H.: Čovek i mašine
Pipuš D.: Priročnik o izvršilnem postopku z obrazci
Radford J.: Ličnost u psihologiji
Rani Hajdeger
Rešek D.: Sege in verovanja ob Muri in Rabi
Rot N.: Osnovi socialne psihologije
Shakespeare R.: Psihologija ometenih u razvoju
Silva L.: Marksov književni stil
Stern G.: Jugendstil
Szász T. S.: Etika psihoanalize
Šahovski informator
Šinkovec J.: Sindikat v združenem delu
Thomas K.: Mali leksikon umetnosti 20. veka
Trstenjak A.: Psihologija dela in organizacije
Tuck M.: Kako biramo?
Uvod u sociologijo
Velantičič J.: Metodika družbenopolitičnega usposabljanja
Vogljar M.: Kako približamo otrokom glasbo
Vratuša A.: Neuvrščeni in novi mednarodni red
Wheldall K.: Društveno ponašanje
Žibert F.: Prometni davek in merjenje njegovih učinkov

LEPOSLOVJE

Mladinsko:

Alečkovič M.: Otroci iz zadnje ulice
Dajčman M.: Marjetka ve, kaj je vojna
Grabeljšek K.: Kuhariji
Grafenauer N.: Kaj ima sonce najraje
Hudobna mačeha in pridna pastorka
Kovačič L.: Dva zmerjalca
Mostovi prijateljstva
Rozman S.: Fantje muzikantje
Suhodolčan L.: Norčije v gledališču
Zupanc L.: Sinček Palček

Za odrasle — slovensko:

Ingolič A.: Zgodbe mojega jutra
Kajzer J.: Prava moška družba
Pibernik F.: Odzovk
Švajncr J.: Sovraštvo in ljubezen
Vidmar J.: Obrazi
Zupančič B.: Zlati prah
Cundrič V.: Vrči, zajetje luči in teme
Šomen B.: Šepetanje mravelj

Prevodi:

Garcia M. G.: Polkovnik nima nikogar, ki bi mu pisal
Gilmour H. B.: Vročica sobotne noči
Kirst H. H.: Generalška afera
Laine P.: Čipkarica
Mavrična ptica
Moriz Z.: Gospodje se zabavajo
Nemeth L.: Pregreha
Pestum J.: Čas sanj
Steinbeck J.: Sladki četrtek
Ullmann L.: Spreminjanja
Gajtani A.: Ko odpreš to pesem

V srbohrvaškem jeziku:

Garcia Lorca F.: Izbor
Neruda P.: Pjesme ljubavi i nade
Pavese C.: Umešnost življenja
Paz O.: Luk i lira

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ

Spored filmskega gledališča za mesec december:

Petek, 7. 12. 1979 — jugoslovanska barvna komedija: »Nacionalni razred do 785 cm« (Dragan Nikolić)
Petek, 14. 12. 1979 — jug. film »Naloga diverzanta Oblaka« (zlata in srebrna arena 1978)
Petek, 21. decembra, francoska barvna komedija »Mož, ki je ljubil ženske« (režija: Francois Triffaux; FEST 78)

Enosobno ali tudi večje najemniško stanovanje na Vrhnikih NUJNO iščeta mlada Vrhničana z enoletnim otrokom. V poštov pride tudi nakup ali odkup.
Ponudbe oddajte na »Naš časopis«, Cankarjev trg 8.

ISKRA TOZD Tovarna antenskih naprav n.sub.o. Vrhnika, Idrijska cesta 42

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela oziroma naloge:

1. Dva orodjarja — Poklicna šola kovinske stroke, zaželeno več let delovnih izkušenj
2. Dva strojna ključavničarja za nastavljanje in vzdrževanje orodij. Delo je dvoizmensko. — Poklicna šola kovinske stroke, najmanj eno leto delovnih izkušenj.
3. Vrtar — čuvaj — Končana osnovna šola, lahko brez prakse. Delo je tudi nočno.

Poskusno delo pod 1. in 2. traja 2 meseca, pod 3. traja 1 mesec, delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas.

Objava velja do zasedbe. Stanovanj nimamo. Prijave sprejema splošna kadrovska služba Iskra Antene Vrhnika.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po odločitvi pristojnega organa.

Razstava fotografij »Otroci«

V počastitev mednarodnega leta otroka so Foto-kino zveza Slovenije, Dom JLA in ZKO organizirali v domu JLA na Vrhnikih razstavo fotografij z naslovom »Otroci«. Na otvoritvi so v kulturnem programu sodelovali učenci Glasbene šole iz Vrhnik, ki so navdušili obiskovalce.

Fotografije na razstavi odgrinjajo del otroškega sveta, ki je občutljiv in ranljiv, na videz enostaven, v resnici pa poln zapletov in nasprotij. V njem se srečujejo igrivost in resnost, domišljija in resničnost, otožnost in razposajenost.

V letošnjem letu, ki ga je organizacija Združenih narodov proglasila za mednarodno leto otroka, so otroci seveda deležni še posebne pozornosti. Se vam ne zdi, da je ta pozornost velikokrat preveč površna in da se vse premalo poglobljamo v svet otroštva? Fotografije so odkrile del tega sveta in nam ga tako, vsaka po svoje, pomagale približati.

TV kurirji in aktivisti še vedno aktivni

Bivši borci — TV kurirji in aktivisti, ki so med NOB s svojo aktivnostjo omogočili opravljanje nalog na najpomembnejših partizanskih kurirskih zvezah med tedanjimi bazo odpora — tere- nom — in osrednjim političnim vodstvom ter GŠ NOV in POS — so tudi po vojni organizirani. V notranjskih občinah Vrhnika, Logatec, Cer- knica in Ljubljana Vič deluje pododbor, ki nada- ljuje tradicije IV. brigade VDV partizanskih ku- rirjev Slovenije.

Kurirske TV zveze so pravzaprav nastajale in se razvile najprej na notranjsko-dolomitskem področ- ju, torej na področju že navedenih občin, jeseni leta 1942 in se potem razvile v edinstveno organizacijo po vsej Sloveniji.

Organizirani v svojem PODODBORU skušajo partizanski kurirji Notranjske v sodelovanju z dru- ženopolitičnimi in drugimi organizacijami, organi- zacijami združenega dela in predvsem preko mla- dih ljudi ohranjati, negovati in razvijati svetle tradi- cije našega narodnoosvobodilnega boja in naše revolucije. Trudijo se, da mnogi pomembni dogodki iz veličastnega boja v naših komaj pretekli zgo- do-

vini ne bi prešli v pozabo. Še več, zavzemajo se za to, da bi izkušnje, vzgleda in spomina na to heroj- sko preteklost naših narodov in narodnosti spreje- male tudi naše nove generacije s ponosom in z vestjo, da so bila posvečena vsa premagovanja, samoodpovedovanja, herojski boj za svobodo in boljši jutri, za tovarštvo, bratstvo in edinstvo vče- raj, danes in jutri — našemu delovnemu človeku.

Poleg številnih raziskav mnogih pozabljenih in neobdelanih dogajanj, ki zadevajo organizacijo, boje in zgodovinsko preteklost njihove vojne enote, zbirajo podatke za monografijo nekdanjih TV kurir- skih postaj na notranjsko-dolomitskem področju in še posebej poskušajo iztrgati pozabi posemne težke trenutke iz našega dela in boja. Notranjska in Dolomiti sta po dolgem in počez namočeni s krvjo naših padlih borcev, postreljenih talcev in terenskih sodelavcev. To so v naši zgodovini zapisana dej- stva, o njih pričajo mnoga grobišča, spomeniki in spominska obeležja.

Niso za to, da se postavljajo spomeniki vsepov- sod, prepričani pa so, da bi bilo nekatera mesta in kraji tudi na Notranjskem, v Dolomiti in na po-

dročju vrhniške občine le potrebno ustrezno obele- žiti. Za to se trudijo in načrtujejo, dajejo pobudo in njihovi napor niso brez odziva...

V sodelovanju z druženopolitičnimi in delovnimi organizacijami in ob njihovi pomoči pa tudi pomoči posameznikov so samo v zadnjih treh letih uspeli urediti vrsto obeležij-pomnikov na dogajanja iz na- šega narodnoosvobodilnega boja.

Postavljena je skromna kočica z obeležjem dejavnosti nekdanjih partizanskih kurirjev TV 17 na Slemenih za Ljubljanskim vrhom. Kraj že do sedaj pogosto obiskujejo, tudi z organizira- nimi pohodi, tu se vsako leto sprejema Ku- rirčkova torba v organizaciji prilonirjev naših osnovnih šol. Urejeno je obeležje zadnji dolo- mitski — pehačkovl četi pri Košeljki, obe- ležje enotam druge grupe odradov, ki jih je preko našega področja vodil legendarni Ko- mandant Stane. Obeležje je urejeno pri Hren- covi jami, obeležje tretji četi Lukovega bata- ljona na Sodčih vrhu, ki je imel tu svoje taborišče v času znane Roške ofenzive, obeležje pad- lemu kurirju TV 17 Marku ob železniški progi med Verdrom in Štampetovim mostom, obeležje partizanski prehod 41-45 pri Mirški čuvajnici, obeležje padlemu kurirju TV 17 Friškvenc Jožetu v gozdu pri Logaški Češnjici ter obeležje umo- rejenemu borcu Notranjskega odreda ob cesti proti Tolstem vrhu.

Letos in prihodnje leto tečejo priprave za obnovi- tev in restavriranje »Bunkerja« Rajonskega odbora OF Vrhnika na Blatnem dolu ter obeležje stalne Javke TV 17 ter okrožnih in rajonskih aktivistov OF Vrhnika na hiši pok. Jerina Neže — Sove na Parti- zanskem klancu. V programu je postavitev obe- ležja pri kurirski postaji TV 2 v Selu pri Kruševem ali na Ključu v občini Ljubljana Vič, obeležje kurirski postaji TV 18 in petim padlim kurirjem v Babnem polju ter obeležje kurirski postaji TV 10 v vasi Zavrh nad lško v občini Cerknica. Tako bodo postopoma obeleženi nekateri pomembni kraji, kjer so delo- vale kurirske TV postaje in potekale kurirske poti in mimo katerih poteka planinska transferzala »Po poteh partizanskih kurirjev«.

Akcije izvajajo v glavnem in seveda z lastnimi si- lami ob pomoči mladih ljudi in z udarniškim delom. Ob sodelovanju vseh tistih, ki se žele vključevati v razvijanje in nadaljevanje partizanski tradicij. Naj- nujnejša strokovna dela in material za taka spo- minska obeležja in z velikim razumevanjem in pri- pravljeno materialno pokrivajo posamezne de- lovine in druge organizacije.

V programu njihove dejavnosti v letošnjem letu je tudi postavitev obeležja stalne javke TV-17 na hiši pokojne Jerina Neže. Obeležje bodo postavili

in svečano odkrili za dan republike. Ker so bili v za- dregi zaradi manjkajočih denarnih sredstev za pla- čilo storitev kamnoseku, so zaprosili Kmetijsko za- drugo Vrhnika in bodo z njihovo pomočjo izvedli to akcijo.

Zakaj to obeležje? V hiši pok. Jerina Neže—Sove danes partizanski klanc šteje 19 je v letih 1942—1944 vse do aretacije aktivistke Sove dobro organizirano delovala stalna javka kurirske postaje TV 17 ter javka tedanjih okrož- nih in terenskih aktivistov OF Vrhnika. Preko te javke, ki jo je požrtvovalno vzdrževala pok. Sova (tako ime je imela tudi javka), se je tudi poleg sprejemanja in predajanja ilegalne pošte literature, obveščevalnih in drugih poročil, zbi- ralo vse mogoče gradivo: hrana, oprema, zdrav- vila in drugo za partizanske enote in ustanove. Preko te javke so imeli mnogi aktivisti ilegalci zvezo s področnimi in regijskimi vodstvi na- rodnoosvobodilnega gibanja in s te zveze so jih napotili na zbirne javke mnogi prostovoljci.

Vse to delo je hkrati, požrtvovalno in nesebično opravljala znana aktivistka Sova vse do aretacije v letu 1944. Ne postavljajo obeležja Sovi, čeravno je ta nekdanja partizanska javka neločljivo povezana z njenim delom in ilegalnim imenom. S spominskimi napisom želijo obeležiti predvsem eno izmed po- membniških ilegalnih točk široko razvejane organiza- cije partizanskih TV zvez, v pomnik na težke dni našega boja in v zahvalo ter priznanje vsem tistim znanim in neznanim, mnogim padlim in umrlim borcem in aktivistom, ki so to stalno javko omogo- čali in vzdrževali.

Spominska plošča se bo tako vključila v mrežo podobnih obeležij nekdanjih partizan- skih kurirskih zvez v Sloveniji, ki poteka od centra osrednjega političnega vodstva NOV in GŠ NOV in PO Slovenije (Dolomiti, Rog. Bela krajina), tja do Trsta in dela Koroške v sedanji Avstriji. Pomnik so na tem mestu postavili tudi zato, ker je ta javka odlično delovala v najtežjih obdobjih našega narodnoosvobodilnega boja in v času, ko sta bila osrednje politično bodstvo in glavni štab slovenske partizanske vojske v Dolomiti (oktober 1942 do marca 1943).

20. in 21. decembra 1979 bo na Vrhniki

krvodaajalska akcija. Te humane akcije se udeležite v čim večjem številu, saj naša kri rešuje človeška življenja!

Mogoče boste tudi vi — ali vaši najbližji — kdaj potrebovali kri.

Pomislite na to in se odzovite pozivu!

Za dan mrtvih je bila na Drči žalna komemoracija. Spomnili so se vseh, ki so žrtvovali življe- nja za našo svobodo. (Foto: M. Borčič)

Imeli smo človeka — Puntarja

Letos mineva 10 let, odkar nas je za vedno zapustil revolucionar, borec in predvsem člo- vek. Rekli smo mu Puntar. Prilimek mu je bil Molek, ime pa Jože. Petkov Jožet. Doma na Bregu pri Borovnici. Tam je tudi do druge sve- tovine vojne stanova.

Kdo je bil Jože Molek Puntar?

Ko se danes, pa tudi ko se je včasih nekomu rodil sin, pa mu je hotel oče dati ime Jože, je v otroških letih to bil Joško. Tega naš Jože ni doži- vel. Bil je od rojstva vseskozi le Jože. To naj bi pomenilo, da ga v družini ni nobeden in nikdar »cartal«. V vseh obdobjih je Jože imel trdo in neizprosno življenje. Njegovo otroštvo je bilo, kot je takrat narekovala ekonomska situacija, trnovo, žalostno in veselo. S sedmimi leti je dočakal konec prve svetovne vojne. Vsa njegova družina je veselo pričakala očeta, ki se je srečno vrnil iz vojne. To naj bi pomenilo konec pomanjkanja, odrekanja in lakote. Oče bo zopet zaslužil, zopet bo kruh, čeprav samo koruzni.

Jože je veselo skakljal po vrtu nad hišo, ko je pasel edino kravo, ki so jo Petkovi premlogli. Ob večerih je rad prisluhnil nežnim glasovom ceter, na katere so tako ubrano znali zaigrati oče in oba starejša brata. No, tudi sam se je kmalu navadil in s tem privabljal nase pozor- nost vseh mlajših sosedovih mulcev.

Kmalu se je zanj začela šolska doba. Tekal je v bo- rovniško šolo, pri tem pa spotoma nosil očetu kosilo. Oče je v Logu kot žagar delal na veleposestnikovi žagi. Ko se je Jože vračal iz šole, se je zopet ustavil pri očetu. Tekal je po hlokih in deskah, se zagnal po žaganju in ustavil ob tolmunu Borovniščice. Tu je opazoval debe- loglave klene, ki so počasi plavali po bistri vodi. Opazo- val je tudi švigajoče postvi, ki so se požrešno zaga- njale za manjšimi ribami. Prvič v življenju je opazil nasi- lje, ki mu ni bilo prav nič všeč. Zakaj tudi manjše ribe ne bi smele svobodno živeti? Začel je razmišljati. Zamislil se je tudi nad tem, zakaj ima v šoli veleposestnikov sir velik kos belega kruha, lepo zlikano obleko in zakaj sta kaplan in učitelj vedno prijazna z njim. Ostali bosonogi teh dobrin niso bili deležni. Razlike so bile očitne, toda zakaj?

Jože je končal šolo in odraščal v mladeniča. Moral je s trebuhom za kruhom. Kot 16-letni mladenič se je zapo- sil na bližnji žagi veleposestnika.

Njegovo družbo so radi iskali sovrstniki. Tudi za sta- rejše se je zanimal predvsem zaradi nemirnega duha v sebi. Mlajše mulce je privabljal predvsem s petjem, lepim igranjem na citre in pa z »gajžlo« — konopoljaro, ki jo je znal tako spretno splesti in z njo pokati.

Svojo mater je neizmerno ljubil in spoštoval. Od nje je prevzel vse tiste lepe lastnosti, ki so ga kot človeka krasile celo življenje. Vendar, to ni bilo do- volj. Iskal je nekaj, česar mu mati ni mogla dati, učitelj mu ni smel, kaplan pa ni hotel dati. Razmišljal je vedno močnejše o razlikah med ljudmi, o belem in koruznem kruhu, o zlikanih in raztrganih hlačah, o požrešni postvi, o krugulju, ki je pred nosom odne-

sel kokoš, o lepih belih rokah in o žuljavih, kakršne je imel njegov oče.

Tisoč nerazrešljivih stvari v njegovi glavi je čakalo od- govor. Tudi je prišel do spoznanja, da si bo v vsem tem moral pomagati sam. Brskal je za starimi knjigami pri sosedih in na podstrešju v lastni hiši. Zatekel se je k učitelju in v knjižnico. Vsak prosti čas je izkoristil za branje in učenje. Iskal je odgovor na vsa protislovja v življenju narave in človeške družbe.

Petkova hiša je bila majhna. Veža, hiša, »štibelc« in črna kuhinja. Jože pa je hotel imeti svoj kotiček, kamor bi se lahko sam zatekel. Na podstrešju med senom in staro šaro si je uredil svoj prostor. Ležišče v senu, stara široka deska, ki mu je služila za mizo, improviziran stol in stara polica za knjige — to je bilo vse njegovo »pohiš- tvo«. Najbolj pomembna mu je bila polica, z neverjetno bogato zbirko vseh vrst knjig in brošur, ki jih je nabral pri ljudeh. Za lepljenje raztrganih knjig je vedno kupal ne- kakšno lepilo iz moke in jih z njim lepil.

Nič nenavadnega ni bilo, če so sosedje ponoči ob vsakem času, skozi majhno linico na podstrešju Petko- vih — videli luč. To je pomenilo, da Jože čita, čita, se uči, išče razrešitve za nejasna vprašanja, kljub temu, da je cele dneve delal in bil zato še kako potreben počitka.

Ko je prišel v stik s tovariši — starejšimi delavci, je od njih dobival brošure, iz katerih je zaslužil, da bo našel tisto, kar išče. To je bila že bolj zapletena lite- ratura. Premleval je skrajšano verzijo Marxovega Kapitala, zgodovino VKPB ter drugo podobno lite- raturu. O vsem tem je rad debatiral s tovariši, ki so mu te brošure dali, in pa s sovrstniki. Slednjim je že poskušal stvari tudi razlagati. Njegove razlage so bile razumljive. Mlajšim se je posvetil šele kasneje, ko je kot član Partije dobil navodila za delo z njimi.

Postajal je vedno aktivnejši. Prepričeval je ljudi o nu- nosti organiziranja, ker da bodo samo tako popokale sponke, ki so delavce in kmete držale v odvisnosti do ka- pitalistov.

Ker so takratne ekonomske krize potresale svet, so njegove besede povsod naletele na razumevanje. Skozi njegova usta je vrelo svarilo KP Jugoslavije o fa- škistični nevarnosti za človeštvo. Svaril je pred zasleple- nostjo slovenskega klera in buržoazije, ki so v svojih ča- sopsih pisali o »rdeči nevarnosti«. Nič ga ni moglo usta- viti. Bil je dosleden pri razlagi linije partije. Jože je postal Puntar. To ime, ki so mu ga dali njegovi tovariši, je bilo odraz stvarnosti in situacije, v kateri je živel in delal. Puntar se je proti staremu svetu, proti zlorabi, neenako- sti in zaslepljenosti. Hotel je novi svet, ljudi novega kova, ljudi, ki bodo sposobni porušiti stari svet in si po- staviti novega. Dostikrat je rekel: »Ne maram človeka, ki v svoji zaslepljenosti ne vidi dlje od kozolca!« Take ljudi je večkrat primerjal z zaklanim volom: »Gleda, a nič ne vidi!« Želel si je ljudi — razgledane, sposobne, ki sami razčistijo, kaj je pravilno in pošteno in kaj je krivično in nepošteno.

Zavedal se je tudi tega, kako strašno so globoke ko- renine misticizma, posebnosti pri starejših. Zato se je te- meliteje naslonil na mlajše, kjer mu uspehi niso mogli uiti. To so praktično pokazali tudi težki dnevi, ki so kmalu prišli kot mora nad slovenskim narodom.

1934. leta se je z vso vsmo posvetil sindikal- nemu gibanju. To leto je nastala v Borovnici »Orga- nizacija lesnih delavcev in sorodnih strok«, ki jo z drugimi besedami pojmlujemo kot organizacijo re- volucionarnih sindikatov. Postal je delavski zaup- nik za Šviglovo žago na Bregu.

Učiti se in svoje znanje prenašati na druge, je bila osnovna misel mladega Puntarja. V prostorih delav- skega kulturnega društva »Vzajemnost« pri Mavcu v Borovnici, pod dolinskim mostom, v Peklu, pod Pade- žem, v okolici Lašč in Pristave, v Kržečem lazu, v Mrzlem dolu, na Pakem in še kje drugje, so bili shodi ali študijski sestanki. Povsod je bil Puntar vedno zraven. Daleč od žandarjev so bile v srh ljudi ideje komunistič- nega gibanja. Na teh mestih so izrekli mnoge revolucio- narne besede tovariši Luke Leskovska, Dolinska, Za- larja in drugih, ki so prihajali iz Ljubljane.

Puntarja je takrat zelo motila razdvojenost med kmeti in delavci, za kar so se predvsem trudili tisti, ki so vladali in so od te razdvojenosti imeli koristi. Nešteto krat je poudaril, da delavci in kmetje morajo stopiti skupaj ter se pod isto zastavo boriti proti eksploatacijskemu reži- mu.

1939. leta je bil Puntar — po predhodni kandidat- ski dobi — sprejet v Partijo. Ob tej priliki je bila v Bo- rovnicu ustanovljena prva partijska celica.

Besede, ki so bile tu izrečene, je dojemal preprosto in logično, kakor je bil preprost in logičen sam. Sebe kot člana Partije in že prekaljenega borca za delavske pravice, je z neverjetno lahkoto postavil v čas in prostor, v katerem je živel.

Z vso vsmo se je vrgel na izvrševanje nalog, ki so bile postavljene na Čebinah:

Jože Molek-Puntar

— bil je idejni vodja za ustanovitev tamburašev na Bregu. To je bila sicer samo kulisa, za katero je potekalo povsem drugačno delo. Dostikrat je z mladimi fanti delal do jutra, jim govoril in jih učil revolucionar nosti,

— zbiral je Rdečo pomoč,

— prisoten je bil pri ustanavljanju nove kandidatske skupine, pri ustanavljanju skojevske grupe in društva naprednih žena v Borovnici,

— z vso vsmo je bil vključen v akciji za prijateljske odnose s Sovjetsko zvezo. Ob tej priliki so v Borovnici nabrali 320 podpisov,

— bil je eden najvidnejših organizatorjev protidra- ginskih demonstracij v Borovnici,

— po aretaciji vidnih tovarištev — članov Komuni- stične partije v Borovnici — je postal sekretar partijske celice v Borovnici.

Nad vse je bil ponosen, ko je predvsem na Bregu in Pakem izginila — kakor je on pogosto govoril — ri- barija med kmeti in delavci. Ponosen je bil tudi na mular- rajo (njegov popularen izraz za mladino nasploh), ki bo pripravljena izpeljati prihodnje naloge. Ponosen je bil zato, ker je vedel, da so to in še drugi dosežki sad njego- vega dela in dela njegovih tovarišev.

Tako je Puntar med dvema vojnoma zaključil delo s poslednjo akcijo. Javil se je vojaški komandi, da gre na branik svoje domovine. Branil jo bo proti fa- šizmu, takšno, kakršna pač je bila. S to gesto je še enkrat dokazal svojo globoko patriotsko zavest in ljubezen do svoje domovine.

To, kar je prišlo, se ne da pozabiti. Puntar je z ostalimi tovariši zgroženo spremljal razpad bivše jugoslovanske vojske. Še z večjo grozo je spremljal in doživljal prihod okupatorske vojske. Skripal je z zobmi in se jezil na ne- sposobnost v vladajoči klki bivše Jugoslavije in na ofi- cirje bivše jugoslovanske vojske. V skladu z direktiva- mi, ki jih je izdal, je Puntar ukrepal takoj. Ljudem je bilo treba razložiti novonastalo situacijo in jim pokazati nove naloge. Tudi je poskrbel, da je okupator na Faškariji bil »dostojno« sprejet — z ognjem iz mitraljeza. Kasneje je z vsem žarom pripravil ustanovitev odborov OF, vaške zaščite, ustanovitev vaške partijske celice na Fa- škariji, skratka posvetil se je delu: čimveč fantov in mož spraviti v partizane.

Ne da se opisati zadovoljstva na Puntarjevem obra- zu, ko je na malem Srebotniku 4. maja stalo pred njim — politkomisarjem — in Boltejem Mikuš Pavletom — ko- mandirjem čete — 36 Faškarijev, ki so kot faškarska četa predstavljali jedro kasnejše formirane druge čete I. bataljona »Ljube Serčerja«. To je bil sad njegovega pri- zadevanja. Tudi fantje so bili ponosni na svojega komi- sarja. Na plošči spomenika na malem Srebotniku, ki so ga po vojni postavili, so s ponosom vpisali »Na tem kraju so se zbrali fantje in moške vasi Breg—Pako dne 4. maja 1942, kjer se je formirala 2. četa I. bataljona »Ljube Ser- čerja«.

Vojno je Puntar preživel težko. Bil je aktivist rajona Borovnica in notranjskega okrožja, kjer je tudi dočakal osvoboditev.

Po vojni se je zopet z vsem ognjem vrgel na ob- novo porušene domovine. Služboval je vedno tam, kjer je bilo najtežje. Delal je v okrajih Ljubljana-oko- lica, Celje in Kranj — kot sekretar komiteja in pred- sednik okrajnih odborov. Bil je član CK KP Sloveni- je, poslanec skupščine Slovenije in nazadnje sekre- tar komiteja KP Logatec in Borovnica.

Zares bogato življenje, v katerem je gorel in izgorel ČLOVEK REVOLUCIJE. VIKTOR KIRN

SINDIKALNO TEKMOVANJE V MALEM NOGOMETU

LIKO Borovnica prvi brez poraza

ŠAHOVSKE VESTI

Hitropotezni turnir

Na rednem hitropoteznem turnirju ŠD Vrnika v novembru je prvo mesto osvojil Hadalin Bogomir z 11 točkami pred Gostiša Francem in Bovha Janezom, ki sta osvojila 9,5 točke ter Prvinšek Jožetom in Hadalin Bogdanom z devetimi točkami.

Letna skupščina ŠD Vrnika

11. novembra je bila letna skupščina ŠD Vrnika, ki je bila dobro pripravljena in izvedena. To dokazuje, da je izvršni odbor pravilno in vestno izpeljal svoje dolžnosti. Člani so enoglasno sprejeli poročilo o delu društva v preteklem letu s finančnim poročilom ter sprejeli plan dela in financiranja za sezono 79-80. Podelili so tudi priznanja ustanovam in posameznikom, ki so se v preteklem obdobju s svojim delom na Vrniki še posebej izkazali. Priznanja so prejeli: OŠ Ivan Cankar, OŠ Janez Mrak, Čačič Sašo, Hadalin Boris, Senica Barbara, Subašič Suada in Justin Matjaž.

Po skupščini pa je 14 šahistov odigralo hitropotezni turnir. Zmagal je Hadalin Bogomir z 11,5 točke pred Markovič Stojanom z 9,5 točke in Prvinšek Jožetom z 9 točkami.

Prvenstvo ŠD Vrnika

Po osmem kolu prvenstva društva za 1979. leto je položaj na tabeli sledeč: 1. Prvinšek Jože 6 točk, 2. Vadlav Laslo 6 točk, 3. Hadalin Bogomir 4,5 točke itd.

Obvestila

25. novembra 1979 ob 9. uri bo 3. hitropotezni turnir za prvenstvo Notranjske v počastitev 29. novembra, dneva republike.

3. decembra 1979 ob 17. uri bo 3. in 4. kategorični turnir. Igrali bodo dvakrat tedensko — ponedeljek in petek.

29. decembra ob 9. uri bo 5. hitropotezni turnir veteranov, šahistov, starejših od 40 let.

Vse ljubitelje šahovske igre pozivamo, da se odzovejo v čim večjem številu. Turnirji bodo v šahovski sobi Doma JLA Vrnika.

Zveza obrtnih združenj Slovenije
Obrtno združenje Vrnika

objavlja
prosta dela in naloge
strokovnega sodelavca

Pogoji; srednja ali višja izobrazba pravno-upravne smeri. Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Pismene prijave pošljite na naslov: Andrej Ocepek, Borovnica 234 na Obrtno združenje, lahko pa se osebno oglasite 5. in 12. decembra 1979 v pisarni združenja na Stari cesti št. 4, med 16. in 18. uro.

PLANINSKE VESTI

Planinski krst

Tudi jaz sem letos taboril v Krnici. Hodil sem na vse izlete. Bil sem tudi pri planinskem krstu. Po večerji ob 19. uri smo zakurili velik kres. Okrog njega smo peli in se veselili. Med petjem smo naenkrat zaslili zvonenje. Kasneje sem ugotovil, da je bil kravič zvonec. V smeri zvonjenja smo zagledali slavnostno oblečene ljudi. Mežnarja, župnika in rablja. Vsako leto v taboru krstijo nekaj novih planincev. Po imenu je mežnar poklical kandidate. Vsak si je lahko izbral botro ali botra. Kaj menite zakaj? Vsak kandidat je dobil nekaj planinskih vprašanj. Če ni znal odgovoriti, mu je pomagal po predpisih boter ali botra. Pravilen odgovor botra je kandidatu zmanjšal število rabljevih udarcev po zadnji plati. Gorje, če se boter ni znal, ker sta jih nato dobila oba dvojno porcijo — zopet po predpisih s planinsko plezalno vrvo. Število udarcev je določeval mežnar, imena pa delil župnik. Zgodilo se je tudi, da je kdo izmed nas gledalcev želel pomagati z odgovori, kar pa ni dovoljeno. Zato jih je dobil tudi on. Z vsemi predpisi nas je predhodno seznanil mežnar. Tako smo gledalci ugotovili, da je včasih dobro molčati. Letos so bili rabljevi udarci mili, vsaj za mene, ko sem gledal. Ko so dobili imena, so vsi krščeni odšli v sprej. Moral so nekaj popiti. Vsaj po pripovedovanju in kistih obrazih sem sklepal, da ni bilo nič dobrega. Bilo je iz soli, vode, popra, sladkorja itd. Imena so mi bila pa všeč. To so Ljotja, Fuksija, Raglja itd. To ime ti ostane, dokler si član planinskega društva. Sprejeto se je vrnil ponovno običajno oblečen. Naš mežnar Matevž ter rabelj Simon in ostali. Skupno smo peli, se veselili, dokler je kres še dajal kaj toplote. Želim si, da bi bilo takih krstov še več. Morda bom jaz že drugo leto dobil svoje planinsko ime.

VENCELJ TOMAŽ
učenec 6. c šola Ivana Cankarja

Moj izlet na Špik

Tokrat sem se drugič povzpela na Špik. Vstali smo zelo zgodaj ter si napolnili čutarice s čajem ali z limonado. Pozajtrkovali smo in se odpravili najprej proti koči v Krnici. Že pri koči smo si slekli puloverje in nadaljevali pot po poti, prepreženi s strugami hudournikov. Med potjo so nas spremljali žalostni borovci. Bili so okleščeni od viharjev in plazov. Pot je postajala vedno bolj strma. Imeli smo veliko sreče. Vse do vrha Špika ni bilo sonca, čeprav smo se kar dobro potili. Prečkali smo prvo melišče ter prvič počivali pod stari zgrbljenimi bori. Nadaljevali smo pot po skalovju, med katerim je bilo veliko peska, kar je oteževalo hojo. Vzpon smo nato nadaljevali po klinih. Povzpeli smo se in že videli naš cilj. Brez večjih težav smo prišli na vrh. Imeli smo zelo lep razgled. Najprej smo se vsi po vrsti vpisali v knjigo.

Komisija za ŠR pri OS ZS Vrnika je v sodelovanju z ZTKO Vrnika organizirala SINDIKALNO TEKMOVANJE V MALEM NOGOMETU za leto 1979. Tekmovanje je zaupala NK Usnjar, ki je bil zadolžen za celotno organizacijo tekmovanja.

Za tekmovanje se je prijavilo 12 ekip. Kljub manjšim organizacijskim težavam, ki so se pojavile v času zagrizenih bojov za osvajanje točk, se je tekmovanje uspešno končalo.

Rezultati tekmovanja so razvidni iz tabele:

1. LIKO Borovnica	11	11	0	0	35:7	+28	22
2. IGRAD	11	8	2	1	30:3	+27	18
3. LIKO Verd	11	8	1	2	32:12	+20	17
4. FENOLIT	11	6	1	4	22:11	+11	13
5. IUUV I.	10	5	3	2	22:11	+11	13
6. SO Vrnika	11	5	1	5	15:11	+4	11
7. KOVINARSKA	11	4	2	5	19:23	-4	10
8. ISKRA ANTENE	11	4	1	6	23:17	+7	9
9. IUUV II.	11	3	3	5	16:25	-9	9
10. ŽITO Pekarne	11	3	0	8	11:43	-32	6
11. FENOLIT II.							
12. ZSO							

Zmagala je ekipa LIKO Borovnica, ki je osvojila tudi prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta za leto 1979

Na tem tekmovanju so posamezniki ekip tekmovali, kdo bo največkrat zatresel nasprotnikovo mrežo. Najboljše tri je seveda čakala nagrada.

1 mesto je zasedel Jakovljevič Ivica s 15 goli, 2. mesto Ivanušec Ivan z 12 goli, 3. mesto Prvinšek Jože s 7 goli.

Tekme nogometnega turnirja si je vedno ogledalo precejšnje število gledalcev, kar potrjuje, da je organizirana rekreacija med ljudmi zelo zaželena.

Krompič Lazo

Žene in dekleta
— rekreacija
za vas!

Zakaj bi se rekreirali samo moški? Tudi ve imate to možnost! Zato, če imate čas in veselje do kegljanja, se čimprej vključite v Kegljški klub »Tankist« Vrnika, kjer tudi ženske aktivno kegljamo. Redno treniramo vsak torek in četrtek od 20. do 21. ure na kegljišču hotela »Mantova« Vrnika. Sedaj nas je še premalo, kar nam onemogoča sodelovanje na raznih trim tekmovanjih z drugimi ženskimi ekipami v Sloveniji.

Zato nikar ne zamudite že prvega treninga. Pridite — čakamo na vas!

Kegljišče KK »Tankist«
Vrnika

EDEN ŠE VZTRAJA

Ustavim se pred pravim servisom, kupi orodja, posode z olji, bencinom, rezervnimi deli in ostala krama, pa nikjer nobenega. Malo postojim in že pridrvi z vso naglico izza ovinka na malem »gokartu«. Ni ga težko prepoznati. Gorenc Drago je, edini, ki še dirka v dirkalnem »hlevu« vrhniškega AMD.

Kot da me ne opazi, švigne mimo, a kmalu naglo zavre, mojsko obrne in se ustavi pri meni. Malo posedi v svojem gokartu, nato pa vstane in pogovor hitro steče o dirkah in problemih okrog njih. Nastopa namreč na dirkah republiškega in državnega prvenstva v razredu do 100 ccm.

Kosmač in Birt med zadnjim posvetom pred startom

»O treningu tu sploh ni govora,« mi potoži. Trenirati se da le na krožni in ovinkasti progi, kajti pri enako dobrih motorjih in ize-

Bliža se
smučarska sezona
— skakalci vadijo

Borovniški skakalci na smučeh se vestno pripravljamo na novo smučarsko sezono. Posebno voljo do dela smo dobili po lanskeletni izredno dobro obiskani skakalni tekmi. Gledalci so nam potrdili, da naš trud ni bil zaman, zato smo se letos še vestneje lotili urejanja obeh skakalnic.

Lansko leto obnovljeno 30-metrsko skakalnico bomo še malo popravili, znižali in skrajšali bomo odskočni most ter podaljšali zaletišče, tako da bodo možni skoki do 35 metrov. Pri lanskeletnih delih, tako pri gradnji nove 20-metrške kot tudi pri obnavljanju 30-metrške skakalnice sta veliko pomagala Re-

Pionirji,
želite skakati na smučeh?

Smučarski skakalni klub Logatec obvešča, da sprejema v svoje vrste deset do petnajst pogumnih fantov, starih od 8 do 14 let, ki želijo skakati na smučeh. Pripravljeni so v Borovnico poslati dvakrat ali trikrat na teden trenerja. Nudijo pa tudi naslednje ugodnosti: 10-odstotni popust pri nakupu alpskih smuči in čevljev, trenerk, smučarskih hlač idr. Skakalne smuči in čevlje pa dobite zastonj.

Vsi, ki se zanimate za skoke, se prijavite Mihevc Branku, Laze 18 pri Borovnici, in priložite svoj naslov.

žonja Miran in Jager Janez. Veliko zaslug za dobro 30-metrsko skakalnico pa imata tudi Brancelj Janez in Debevc Tone, ki sta nas mlajše paravzaprav navdušila za to športno zvrst.

Lepo bi bilo, če bi se kdo zamislil nad našim trudom in nam priskočil na pomoč. Predvsem potrebujemo finančna sredstva, kajti lesena konstrukcija ni najbolj primerna za zaletišče, oziroma je, če je iz dovolj trdnega lesa, zanj pa žal nimamo denarja. Tudi skakalci veterani nam bi lahko priskočili na pomoč, vsaj z nasveti.

V vas še živi spomin na minule čase, ko ste se kot ptice brez kril pogumno poganjali v globino, postavljali rekorde, se veselili ob svojih zmagah in zmagah tovarišev? Če

Zaletišče je resnično potrebno obnove

se še spominjate snežnih radosti, upam, da se boste odzvali našemu vabilu in prišli na tekmovanje: nekateri kot gledalci, drugi kot merilci dolžin, morda pa si bo kdo še pripeljal smuč. Prosim vas, da ne pustite, da smučarski skoki v našem kraju zamro.

BRANKO MIHEVC

OBVESTILO

Ljubitelji planin obveščamo da bo v torek 27. XI. 1979, v domu JLA ob 19. uri predavanje Toma Križnarja z naslovom »SAMOTNE POTI«. Predavanje po Južni Ameriki bo popestrilo veliko število diapozitivov. Vabimo vas, da se predavanja udeležite v čim večjem številu. Križnarjeva predavanja so vedno zelo zanimiva ter prežeta z izrednim humorjem.

FILIPIC TOMAŽ
6. b razred

OBVESTILO

Zaradi preobremenjenosti predavatelja STANETA BELAKA-ŠRAUFA, našega znane alpinista ter člana odprave na Mont Everest, je spremenjen datum predavanja. Predavanje ne bo v novembru, pač pa decembra — 19. XII. ob 19. uri — v domu Ivana Cankarja — kino dvorani. Naslov predavanja bo »CHOMOLUNGMA — BOGINJA ZEMLJE«. Belak predava na Vrniki vsako leto, kjer so njegova predavanja vedno navdušeno sprejeta. Podvig alpinistov vseh republik, jugoslovanski — posvečen rojstnemu dnevu predsednika Tita je tudi eden izmed največjih svetovnih podvigov. Belak je po vsakem predavanju pripravljen vedno odgovorjati na vprašanja poslušalcev. Verjetno boste imeli vprašanj precej. Upamo, da tokrat naša lepa dvorana ne bo prazna, kot je bila že tolikokrat ob drugih kulturnih prireditvah, ko običajno pridejo samo sorodniki ali pa znanci nastopajočih.

O morebitni spremembi datuma vas bomo obvestili z našimi lepki ter s ciklostiranimi vabilom na vseh večjih javnih krajih: na pošti, v lekarni, blagovnici, v prodajalni časopisov itd.

Planinski pozdrav.

veduje o težavah, zato ga potipijem še o finančni plati. Za svoje nastopanje ne dobi nobene podpore, le povrnjeno kilometrino in

dnevnic. V AMD je vse ostalo le pri obljubah. Za simbolično vsoto reklamira LIKO, pa tudi te še ni prejel. Z dogovorom naj bi mu jo izplačali po posredovanju rezultatov AMD Liku, kar pa se zaradi malomarne administracije do sedaj, žal, še ni zgodilo.

Tako sta on in njegov zvesti spremljevalec in mehanik Furlan Dane prepuščena samemu sebi in svojemu žepu. Vsaka dirka ga stane približno 3000 din, a le redko se zgodi, da med dirko ne pride do okvare ali nesreče, ki vse še zelo podražijo.

Sam avtomobilček je vreden 45.000 din, rezervne dele pa dobi le v tujini.

Kljub težavam pa uspeh ni izostal. Po letošnjih enajstih dirkah je drugi v republiški in šesti v razvrstitvi državnega prvenstva. Lahko trdim, da je tako najboljši vrhniški športnik.

Pogovarjala sva se tudi o načrtih za bodoče. Ni se še dokončno odločil, a lahko se zgodi, da bo šel po poteh Novaka in Preka, ki osvaja lovorike za druge klube. Vrhniški AMD ne kaže več nobenih interesov za ta šport, čeprav smo še pred tremi leti imeli Vrhničani v rokah vse naslove v razredu do 100 ccm.

Žal tonemo, odgovorni pa molčijo. Povsod isto, košarka, nogomet, karting, govorjenja o vlaganjih v šport pa vse več.

ELE HLADNIK

Na javni dražbi najdenih koles

»10 Jurjev, 15 Jurjev... 25 Jurjev! Prvič, drugič, tretjič — prodano«. Kolo je dobilo lastnika — novega. Tako nekako je izgledalo na javni dražbi najdenih koles. Na dvorišču občinske skupščine, pri drvarnici, se je drela gruča ljudi.

Že pred 3. uro popoldne 24. oktobra, ko je bila napovedana javna dražba, je bilo na dvorišču precej ljudi. Bolj ko se je ura bližala začetku dražbe, je nestrpnost množice rasla. Ko pa je prišel izklicevalec, je nastala precejšnja zmeda. Neki »zavaljeni

tudi rinili v ospredje in je »zavaljenemu« obljubil nekaj zausnič. V vrvežu na dražbi je bilo res videti marsikaj zanimivega. Predvsem obrazi so bili zanimivi. Nekateri so nestrpno zrl v kolo, ki ga je izklicevalec dvignil visoko nad glave. Cena je rasla in

tisti, ki mu je bilo kolo všeč, se ni dal, ponudil je še tisočaka več. Spet tisto: »Prvič, drugič, tretjič« in kolo je bilo njegovo. Nato je s kritičnim pogledom še enkrat ocenil, kaj je kupil in radostno potrepljal »jeklenega konjička« po sedežu. »Firbi« so se hitro zbrali okrog njega in tudi kritično preverjajo. Eden med njimi vzdihne: »Polomil sem ga, še bi moral višati« in na obrazu se mu vidi, da si predstavlja, kako bi se vozil s tem »še tako dobrim« kolesom.

Pa tudi to se je zgodilo, da se je takoj zatem, ko je kolo dobilo novega lastnika, javil »pravi« lastnik. Tisti, ki so mu kolo ukradli. V to je bil »vpleten« naš zvesti dopisnik Franci Tršar, ki je ta dogodek takole opisal: »Tudi sam sem prišel na svoj račun. Kupil sem »staro garo« za dvajset jurjev in jo hotel »odnesti domov« (kolo je bilo namreč zaklenjeno). Ko sem tako s kolesom na rami, kot nekoč Martin Krpan s svojo kobilico stopal iz gruč, me je ustavil možak srednjih let: »Hopa, tovariš, to kolo pa takoj sem! To kolo je moje! Takoj sem ga spoznal in hočem ga imeti...« Jaz ne bodi len, sem hitel možaku pojasnjevati: »Hopa, tovariš, ampak to kolo je moje, ravnokar sem ga pošteno plačal...« Tako sva se nekaj časa obdelovala in na koncu je bilo možaku jasno, da pač kolo pripada meni. Samo meni se je zasmilil »spoštovan tovariš občan« in sem mu kolo za primerno ceno prodal, on pa mi je dal še za »en štuc«, tako, da sva se prijateljsko in veselo razšla. Možaku želim srečo pri vožnji s kolesom in pridno naj ga

zaklepa, saj je izklicevalec na dražbi vsem pojasnil, da je bilo tisto kolo že dvakrat ukradeno.

Ja, veliko je bilo teh drobnih zanimivih dogodkov. Najvažnejše pa je, da bodo ta kolesa spet vozila in zvesto služila sedanjim novim lastnikom. Seveda, če ne bo zopet posredoval tat in po »uporabi« kolo odvrgel, lastnik pa ga bo nekaj časa iskal povsem na drugem koncu in po nekaj dneh iskanja izgubil upanje, da ga sploh še kdaj najde. Tako bodo najdena kolesa zopet nabirali v dr-

Nekateri so poglede usmerili v kolo, drugi v tistega, ki je dvignil ceno, nekateri pa se ob tem zabavajo. (Foto: F. P.)

grebator«, ki je hotel biti v prvi vrsti, da bi mu bilo vse bolj pri roki, je nekoga v gneči nerodno pohodil. Pohojeni pa ga je v jezi brcnil. On pa je pritajeno zmerjal čisto drugega občana, ki se je

ob vsakem poskoku ponudbe so se zazrli v obraz tistega, ki je tako »preklete« navil ceno. Pogledi so spraševali, če misli resno. Nekdo je še poskusil. Ponudil je tisočaka več. Vendar

Novi lastnik je najprej poskušal odkleniti kolo. Pa ni šlo, moral ga je na rami odnesti domov. (Foto: F. P.)

varnici in leto bo naokrog in zopet se bo zbrala množica. Vsak bo hotel »poceni« priti do kolesa. Smešno, mar ne? In to zato, ker ne moremo zaježiti krajo koles — temu smo najbrž krivi tudi sami občani. Pa tudi zato, ker bo tisti, ki so mu že nekajkrat ukradli kolo in ga ni dobil nazaj, poskušal srečo na dražbi. Tu pa ga tako potegne »kdo da več«, da marsikdo krepko preplača kolo. F. P.

V vlogi raznašalca

Nikoli si nisem mislil, da bom nekega dne raznašal naše občinsko glasilo »Naš časopis«, a ko me je glavni urednik povabil, sem delo sprejel. Sicer mi ne gre samo za tistih nekaj dinarčkov, ki jih študent še kako potrebuje, ampak sem vesel, ker lahko pomagam starejšemu in bolj izkušenemu tovarišu Mavrlju, s katerim se dobro razumeva, saj mi je že marsikaj koristnega svetoval.

Raznašalci pri svojem delu doživijo veliko zanimivega, nekaj svojih doživetij pa sem sklenil kar napisati. Takoj moram povedati, da najraje nosim na Staro Vrhniko, kajti tam so ljudje najbolj prijazni in najdejo za človeka zmeraj dobro besedo. Stara Vrhnika je pretežno kmečka vasica, zato imajo ljudje veliko dela na polju, a tudi za branje občinskega časopisa najdejo dovolj časa, kar je pa odvečnega papirja (beri: razno razne priloge), bo pa za zimo, ko bo treba mrzlo peč ogreti, pravijo. In že listajo po zajetnem šopu listov oktobrske številke.

Seveda ne rečem, da druge niso prijazni, a zdi se mi, da bolj ko sem v mestu, manj imajo občani časa za dogodek okrog njih. Današnja potrošniška mrzlica je že marsikoga čisto zastrupila. Zato nisem presenečen, ko mi mnogi govorijo, da je občinsko glasilo potrat časa, da je vse skupaj en velik bav-bav, da pač oni garajo za te traparije, ki nimajo nobene vsebine, vsaj tako mi je nalagal neki frajer srednjih let v delavskem naselju. Žal ga nisem imel časa poslušati do konca.

Se sreča, da se ne zmenim za take kritike, sicer pa: vsi občani imamo pravico do soustvarjanja našega občinskega glasila in šele, ko si bo vsak tako prizadeval, bo šele lahko tudi kritik našega občinskega glasila. Ko bo tisti vjudni možakar sprejel tudi to resnico, bom voljan poslušati tudi njegovo nakladnje o »brezvezništvu in potratu časa«, kar se tiče naših »cajtnj«.

Nekaj zelo zanimivega sem doživel v Sivkini ulici. Zataknil sem časopis za kljuko garažnih vrat — in glej ga zlomka, tedaj pride gospodar in me pouči, da v garaži nihče ne stanuje, pa tudi Naš časopis da dobijo samo enkrat na leto, mi je pravil. Opravičil sem se mu, kot se opravičil vsem, če jih slučajno zgrešim, nakar je odzdrbel v hišo. Tedaj mi je zlelela veriga s kolesa in sem jasno pred njegovo hišo popravil. Nena-doma sem zaslišal: »A za spodkurit rabiš... Na, tukaj imaš papir, saj je tako sama prismođarja« notri... Ta NNNP se mi zdi že pravo sranje »sranje«, povsod samo »to lajnajo«, kot da nimajo kaj drugega... »Potem, je nekaj hransnilo« in mi kar predstavljal sem si, kako... kako se trga časopis, ki sem ga bil ravno prinesel. Drugič bom temu možaku iz vjudnosti dal dva časopisa, da ženi ne bo treba niti po trske v drvarnico.

Na koncu želim povedati, da je lepo biti raznašalec. Upam in želim, da bova na tem področju s tovarišem Mavrljem še dolgo uspešno sodelovala, vsem, ki berejo ta moje vrstice, pa se opravičujem in jih vabim, da sami porimejo za pero in napišejo kaj boljšega...

F. T.

NOVEMBER — MESEC BOJA PROTI ALKOHOLU

Kaj se skriva v alkoholu?

Z akcijskim programom boja proti alkoholizmu, katerega je sprejela skupščina SRS že leta 1973, ter s stališči in sklepi problemskih konferenc o alkoholizmu in z območnimi posveti skušamo omiliti nadlogo zadnjih let in pomagati vsem, ki jih je že zasvojila. Alkoholizem je zelo pereč problem naše družbe, še posebno pa mladih ljudi.

Pot me je zanesla v disco klub. Divjajoča masa mladih ljudi. Pri šanku je stal mladenič z ozkim, bledim obrazom, ki so ga obkrožali črni lasje. Najbrž bi lahko nosil značko kroničnega pijanca, saj je nagnil že deveto pivo. Najraje bi ga vprašal, zakaj toliko pije, a beseda mi je ostala v grlu, ker sem tudi sam v roki držal steklenico piva. Kokta mi še na misel ni prišla v tisti zatohli vročini. Pogledal sem še po drugih. Mnogi so plesali z naveličanimi obrazi in le nekateri so se strasno predajali glasbi. Le kaj se skriva za vsemi temi obrazi?

Naslednjega dne sem obiskal svojega najboljšega prijatelja v študentski sobici. Na mizi med knjigami sta ležali dve prazni steklenici. Vse je bilo tiho, le on je stokal, da mu je slabo. Ko sem odhajal, sem skušal sam sebi odgovoriti, zakaj je za mnoge toliko stvari brezizhodnih, a bolj ko sem si skušal razložiti, bolj sem se pogrezal v temo.

Ne le prijatelja, ampak mnoge srečam take in če bi bilo enkrat, dvakrat, ne rečem kvečjemu trikrat, a ker je vsak dan... Mladi so. Polni življenja. Žal le na videz. Veliko se jih bolj jutrišnjega dne, ogromno jih beži v omamo alkohola in cigaret, kjer hočejo najti svoj notranji mir in svoj svet, ki bi ga radi ustvarili okrog sebe. V mesecu novembru se moramo boriti proti alkoholizmu, pa ne le v tem mesecu, temveč celo leto. Pomagati moramo vsem alkoholikom, da bodo spoznali hudičovo prevaro in pravočasno krenili na pravo pot.

T. F.

LETNA SKUPŠČINA FOTO KLUBA

Letna skupščina Foto kluba Tankist je bila 29. oktobra. Na njej so izbrali novo vodstvo kluba in sprejeli program dela za leto 1980. Ta plan mnogo obeta: dva tečaja za fotoamaterje, več predavanj, tri izložbe umetniške fotografije, več razstav samih članov, razne izlete ter ustanovitev kino-amaterske sekcije itd. Že v prvem mesecu svojega dela so člani v Domu JLA v sodelovanju s foto kino zveze Slovenije in ZKO Vrhnika pripravili lepo razstavo umetniške fotografije »Otroci« v počastitev mednarodnega leta otroka.

Tovarišici Boži v spomin

V torek, 6. 11. 1979, smo se na borovniškem pokopališču poslovili od naše dolgoletne sodelavke Kaučič Bože.

Rodila se je 19. 7. 1924 v Razdrtem na Krasu. Učiteljice je končala leta 1946 v Trstu. Že leta 1944 je začela poučevati v Razdrtem, potem pa je učila v raznih krajih Slovenije, dokler ni leta 1957 prišla v Borovnico in še v začetku letošnjega šolskega leta učila do dne, ko je omagala in ni več zmogla poti od doma do šole. Pa še takrat je skrbela, kako po njenim oddelkom, kako borjo nadomeščali, pa kako bo izpolnila 42-urni delavnik. Ni mogla iz svoje kože: vestna, natančna, poštena, pa po krajevsko odrezava in kritična do vsega dogajanja okrog sebe. Sprejemala je vse dobro iz nove šole in zavračala nepreizkušene novo-

tarije, dokler se ni sama prepričala, kaj je zrno in kaj pleve — ter tako prihranila svojim učencem da bi bili »poskusni zajčki«. Svoje zdravo, vedro bistvo in bogate izkušnje je z veliko vitalnostjo in odprtostjo prenašala tudi na nas, kolege. Njena ostra, zdrava ljudska kritičnost ni prizanašala nikomur: ne navzgor ne navzdol ne na levo ne na desno. Takšna pa je bila tudi do sebe: zahtevna, brezkompromisna. Pristna slovenska učiteljica, izgnatena iz tistega testa, ki nam je dal stotine odličnih učiteljev.

Velikih funkcij, nagrad, odlikovanj ni dobila. Tudi to nekako spada k njenemu liku, k liku človeka, ki dela nepretrgoma, ztrajno kot mravlja, odgovorno in s srcem, a tiho.

Tako je delala do zadnjega, tudi še potem, ko je zaslužila, da so ji dnevi šteti. Zdi se nam, da takrat še z novo silo, v veliki želji, razdati svoje notranje bogastvo še v zadnjih trenutkih. Bogastvo, ki se preliva v mladih rodovih naprej. Za to je živela in delala, tako je želela.

N. S.

Izid 6. natečaja

za pridobitev posojil za nakup, gradnjo ali rekonstrukcijo najemnih stanovanj, posojil za nakup stanovanj v etažni lastnini ali za gradnjo stanovanjskih hiš.

Izvršilni odbor samouprane stanovanjske skupnosti Vrhnika je na svoji 13. redni seji dne 22. 10. 1979, obravnaval vloge za pridobitev posojil in na podlagi predložene dokumentacije odobril posojila za nakup stanovanj iz razpisane vsote 6.039.700 din sledečim OZD.

LIKO Vrhnika	3.890.000 din
Komunalno podjetje Vrhnika	455.000 din
Osnovna šola J. Mrak	207.000 din
Žito Lj. TOZD Pekarna Vrhnika	587.000 din
Veterinarski zavod Krim Grosuplje	
DE Vrhnika	445.000 din
Notranjski zdravstveni dom	
TOZD zdravstvo Vrhnika	455.000 din
	6.039.000 din

Dругih prosilcev za pridobitev posojil iz tega namena ni bilo. Od razpisane vsote 1.510.000 din za posojilo individualnim graditeljem pa je na podlagi predložene dokumentacije in komisijske ocene lastne udeležbe prosilca odobril posojilo naslednjim graditeljem:

Otrin Bernardi	75.000 din
Mole Andreji	90.000 din
Vehar Stanetu	50.000 din
Boh Jakobu	50.000 din
Vuk Tonetu in Mariji	75.000 din
Benkič Konradu	95.000 din
Guzelj Janezu	75.000 din
Bizjan Mirotu	50.000 din
Osredkar Marjanci	95.000 din
Kobal Petru in Mariji	50.000 din
Berginc Jani	50.000 din
Drneta Mariji	50.000 din
Jurca Milanu	50.000 din
Mesec Slavki	90.000 din
Petrovič Antonu	90.000 din
Ofentovski Dragu	60.000 din
Velkavrh Stanki	50.000 din
Kovač Frideriku	50.000 din
Vodeb Ivanki in Ivanu	60.000 din
Petrovič Vinku	85.000 din
Japelj Stanetu	60.000 din
Alič Branki	60.000 din
Jelovšek Tomažu	50.000 din
	1.510.000 din

Izid 4. natečaja

za posojila za nakup stanovanj v etažni lastnini ali za gradnjo in obnovo stanovanjskih hiš delavcem zaposlenim pri zasebnih delodajalcih.

Razpisano vsoto 500.000 din. Izvršilni odbor samouprave stanovanjske skupnosti je na predlog združenja obrtnikov odobril posojilo naslednjim prosilcem:

Kozjek Rafael	100.000 din
Trček Jožica	100.000 din
Pezdir Alojz	50.000 din
Remškar Francka	100.000 din
Voljič Janez	100.000 din
Lavrič Jože	50.000 din

Ker prihaja pri vlaganju prošelj za pridobitev posojil do raznih nesporazumov, dajemo z oziroma na namen posojila in potrebo lastno udeležbo — še sledeče pojasnilo.

Posojilo iz združenih sredstev je namenjeno predvsem tistim prosilcem, ki so izčrpali že vse ostale možnosti za pridobitev sredstev za gradnjo ali nakup stanovanja ter so ali tik pred vselitvijo ali pa že vseljeni in nimajo pogojev za pridobitev vselitvenega dovoljenja, če so sami gradili stanovanjski objekt oziroma za premostitev raznih podražitev v času gradnje, če kupujejo stanovanje v etažni lastnini. Iz tega izhajajo tudi sorazmerno visoka lastna udeležba, ki pa je odvisna od dohodka na družinskega člana prosilca.

Da bi bilo bolj razumljivo, navajamo primer izračuna potrebne lastne udeležbe za 4 člansko družino, kjer sta zaposlena 2 družinska člana in imata mesečne prejemke 13.000 din. Ta skupni dohodek se razdeli na vse člane družine, v tem primeru na 4 in dobimo 3.250 din na družinskega člana.

V razpisnih pogojih je v primeru, da znaša dohodek na družinskega člana od 3.062 din do 3.316 din, potrebno zagotoviti 65 % lastne udeležbe. Ta udeležba je lahko zgrajena hiša do določene faze ali pa dokazila o sredstvih ali nabavljenem materialu, ki zagotavlja zgraditev do take faze. Kdor te udeležbe ne zagotovi, nima pogojev za pridobitev posojila.

Za vsa potrebna pojasnila v zvezi z razpisanimi natečaji pa se zainteresirani lahko obračajo na strokovne službe pri SSS Vrhnika, c. Gradenj 1.

Vrhnika, 6. 11. 1979

STROKOVNE SLUŽBE SSS

Moramo res mučiti živali?

Že dolgo časa, posebno pa še v zadnjem času opažamo, da nimamo sočutja do malih živali. To so ptice, veverice, mački, psi... Mnogo padajo pod streli zračne puške, kdaj pa kdaj tudi veverice. Tudi ptice padajo. Ali je to dovoljeno?

Na vasi je mnogo mačkov, ki se ne držijo samo hiše gospodarja. Podarjena velja za pse, ki pa niso prav nič nevarni. Večino teh živali kdo ubije ali pogine, ker jih mučijo. Morda je mučitelj več kot mislimo. So primeri, ko pripelje lastnik mačka ali psa določeni osebi, da žival ubije s strelom ali kako drugače. Nekdo je ubijal žival, zavezano v vreč! Udaril je z njo ob zid, nato vrečo odvrnil in potegnil ven na pol mrtvo žival, ki se je še borila za življenje. Nanjo spustil še psa.

Pa še en primer. Nekdo je pogrešal svojega psa dvajset dni. Po tem času je pes »privlekel« domov, ves izčrpan in bolan, tako, da ga je gospodar moral ubiti.

V času, ko imajo psi svoj nagon, pridejo skupaj tudi iz drugih vasi. Zgodilo se je, da je mednje padel strel in ranil psa, ki so ga domači imeli zelo radi. Še danes ne stopi na nogo. Kam to spada? Ligojna ni velika vas, zato pričakujemo od domačih vaščanov, pa tudi od lovcev, ki kolikor toliko poznajo pse. Nekateri so nevarni, drugi ne.

Ligojna ima lepo sončno lego. Nekdaj, pa ne dolgo nazaj, je bilo v naši gozdovih mnogo divjadi, npr. zajcev, ki jih sedaj ni več. Spomnimo se jerebice prepelice, ki so vsako jutro prepevale svojo pesem, sedaj tega ne slišimo več. Zajcev vidiš zelo malo, kljubujejo le še srne. Ali mački ali psi ali mi ljudje? Kdo je kriv?

Vemo, da smo krivci ljudje. Veliko pa k temu izumiranju pripomorejo tudi umetna gnojila in razni drugi strupi, česar se v današnjem času ne da preprečiti.

Domačim živalim se pa da pomagati. Potrebujemo samo sočutje do njih. Če hoče, ima lahko vsak človek toliko srca, da pusti pri miru žival, ki mu nič ne škodi. Ne vemo, zakaj se ljudje maščujejo nedolžnim živalim. NOVAK MATEVŽ

Naš časopis — Glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika — Ureja uredniški odbor: Jereb Marina (predsednik), Curk Vida, Borčič Milorad, Susman Jakob, Selan Milan, Krašovec Andrej, Petelin Franc (glavni in odgovorni urednik), Žitko Ivan (tehnični urednik) — Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika — Številka žiro računa: 50110-678-41016 — Telefonska številka uredništva: 70-325 — Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2 — Po mnenju Sekretariata za informacije v IS SRS na podlagi 7. točke prvega odstavka 26. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316-72) je Naš časopis oproščen prometnega davka.